

Parkbelysningen i Bydel Sagene

En statusrapport, med anbefalte tiltak

- Vinteren 2011/12 foretok Veilyskompetanse AS, på oppdrag fra Bydel Sagene, en gjennomgang av belysningsanleggene for fire utvalgte parker forvaltet av bydelen. Arbeidet er et pilotprosjekt i forhold til tilsvarende arbeid for samtlige parker og plasser i bydelen.
- Målet med oppdraget var å kartlegge tilstand og kvalitet på belysningen, samt foreslå tiltak med tilhørende budsjett.
- Føringer for arbeidet var en trygg og sikker bydel, hvor belysningsanleggene skal bidra til dette, samtidig som de ikke skal være blendene, ubehaglige eller være til hinder for folk med redusert bevegelighet. Det er også en målsetting at anleggene skal ha et design og en estetisk kvalitet som bidrar til gode uterom. Ved forslag av konkrete løsninger har man også lagt vekt på miljø- og energiaspektet.

Vedlegg til Bydel-sak
12/29

100

**Bydel
Sagene**

02.02.2012

Framgangsmåte

I vår vurdering har vi sett på følgende forhold:

- Lysnivå, både opplevd lysnivå og målt (Luxmeter)
- Lyskvalitet, lyskildens farge (Kelvin) og fargegjengivelse (Ra)
- Kvalitet på anlegget, både det estetiske samt i forhold til funksjonalitet, teknisk tilstand, rust og elde.
- Mangelfull belysning, enten som "mørke hull", eller traseer som bør få belysning.

Foreslåtte tiltak er inndelt i følgende nivåer:

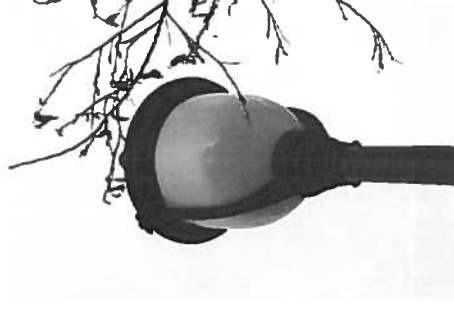
- Alt nytt, også kabel i bakken (så gammelt og dårlig at det ikke er økonomisk forsvarlig å foreta utbedrende tiltak).
- Nye fundamenter, master og armaturer.
- Nye armaturer.
- Enklere utbedring av bestående anlegg.

Andre aktører:

- I vårt arbeid har vi referanser til Bydel Sagenes budsjettbehandling 2012, sak TA15, samt ungdomshøring 2011.
- Vi har hatt kontakt med Bymiljøetaten som eier og ansvarlig for drift og vedlikehold av anleggene.
- Vi har hatt kontakt med Infratek Entreprenør (tidligere Hafslund) som har drift- og vedlikeholdsavtale med Bymiljøetaten for anleggene.

Budsjett:

- For hver enkelt park følger en tilstandsvurdering, samt forslag til tiltak med tilhørende budsjett.
- Valg av type lyskilde, armatur og eventuelle andre tiltak må tas i en konkret detaljprosjektering, hvor blant annet avklaringer overfor Bymiljøetaten må inngå.
- Budsjettet består av flere poster, uavhengig av hverandre. Her kan man i prinsippet "velge fritt" hvilke tiltak man ønsker å iverksette, og det er derfor ikke laget noen totalsum. Det er heller ikke laget egen post for prosjektering/prosjektledelse, så det vil komme i tillegg, erfaringsmessige ca 10 % per post.

Oslolykta, også kalt GM!

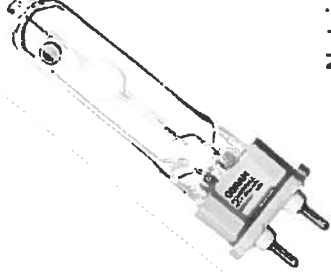

**Bydel
Sagene**

Generell info

Hva består et belysningsanlegg av?

- **Strømtilførsel;** som kabel i bakken. Ofte samme tennpunkt (sikringsskap og "lysbryter") som omkringliggende gatebelysning.
- **Fundament;** enten av betong eller stål, fungerer som feste, under bakken, slik at mast står støtt.
- **Mast;** laget av stål, som er festet til fundamentet. Enten støpt fast i fundamentet, eller festet til fundamentet med fire bolter. Overflatebehandling som kun galvanisert, eller lakkert i tillegg.
- **Armatur;** festet på toppen av masta, bestående av lyskilde, forkoblingsutstyr (tenner, kondensator osv), reflektor og glass/skjermer.
- **Lyskilde;** lampe eller lyspære. Nesten uten unntak er den aktuelle parkbelysningen bestykket med Kvikksølvdamplamper (Hg-lamper). Disse er lite energieffektive, og har en rask lystilbakegang. Derfor krever EU forordning nr 245/2009 av 18. mars 2009 at salget av Hg-lamper vil bli stoppet i "første markedsføringsledd", per april 2015. Med noen få unntak betyr dette at det eneste fornuftige er å bytte ut hele armaturet, da disse er gamle og dårlige, og det vil derfor ikke være økonomisk forsvarlig å bygge dem om for å passe til andre lyskilder.

Natriumhøytrykklampa, er typisk for "motorveibelysning", og gir et grelt, gult lys med dårlig fargegjengivelse og dårlig fargekvalitet. Denne benyttes ved en del lekeplasser, men bør egentlig ikke benyttes i grøntområder eller der folk skal kose seg eller slappe av.

Hvem eier parkbelysningen?

- Det er Bymiljøtaten i Oslo kommune som eier og forvalter parkbelysningen. De har budsjettansvar for strøm, samt drift og vedlikehold, men ikke til større oppgraderinger eller utskiftinger. De må rådføres og gi godkjenning før eventuelle tiltak iverksettes.

Hvem har driftsansvar for parkbelysningen?

- Drift og vedlikehold av den kommunale park- og gatebelysningen i Oslo er konkurranseutsatt, og for tiden er det Infratek Entreprenør som bytter mørke lamper, samt retter andre feil og mangler.

102

Generell info fortsetter

Hvem har driftsansvar for parkbelysningen?

- Drift og vedlikehold av den kommunale park- og gatebelysningen i Oslo er konkurranseutsatt, og for tiden er det Infratek Entreprenør som bytter mørke lamper, samt retter andre feil og mangler.

Anbefalt lysnivå:

- Det er hovedsaklig to forhold som gjelder når man snakker om lysnivå. Det ene er lysnivået på bakken, målt i lux. Det andre er jevnhet, det vil si forskjellen mellom det høyeste og laveste belysningsnivået, for eksempel mellom to mæster. Likeledes er det viktig at man ser hele kroppen, og særlig ansiktet, til de som kommer en i møte.

- For gang- og sykkelveibelysning anbefaler man et midlere belysningsnivå på ca 7,5 lux, og en jevnhet på $\geq 0,4$.
- For lekeområder anbefaler man et midlere belysningsnivå på ca 20 lux, med stort fokus på blendingsproblematikken.
- For sitteplasser finnes det ingen spesifikke krav, men det er viktig at belysningen ikke blander eller virker sjenerende på annen måte.

Annet:

- Aktuelle lyskilder; enten Metallhalogen eller Lysemitterende dioder kjent som LED (avgjøres av Bymiljøetaten). Begge har god fargegjengivelse og fargekvalitet. Ved å gå over til en av disse lyskildene vil energiforbruket reduseres med over 50 %.
- Parkarmatur; ofte med påkostet design/materialer, men rundtlysende uten egen optikk eller lysstyring.
- Gang- og sykkelveiarmer; med optikk som styrer lyset på langs av veien, og ikke (mye) ut til sidene.
- Vertikalt belysningsnivå; det er viktig at man ser hele mennesket som kommer en i møte, og ikke bare at det er godt lysnivå på veien.

Andre betraktninger

Bedre lys, ikke nødvendigvis mer lys

- Selv om man i den siste tiden har sett mange skremmende overfall og voldtekter, må man ikke tro at disse problemene kan løses kun ved hjelp av mer lys. Dette gjelder spesielt i parker, da det ikke er lysnivået, men muligheten for å bli sett av andre (gående, bilkjørende, kollektivtrafikk eller omkringliggende boliger) som virker preventivt i forhold til overfall og vold.

Den stille samtalen:

- I iveren etter å skape trygge uterom, må vi passe oss for at ikke alle parkene fremstår som utrivelige på grunn av at alt er belyst like kraftig. Vi må tørre å prioritere, og kanskje noen utvalgte traseer skal ha et høyt lysnivå, for eksempel ved hjelp av effektive og funksjonelle armaturer, mens lysnivået på andre steder kan tones ned. Det kan til og med hende at noen av lysanleggene kan fjernes. Det vil være riktig i forhold til et miljø- og energihensyn, men en skal også huske på at de fleste bruker parkene som et rekreasjonsområde, og et sted som man etter mørket frembrudd kan ha den stille samtalen, eller nyte måneskinnet og stjernehimmelen.

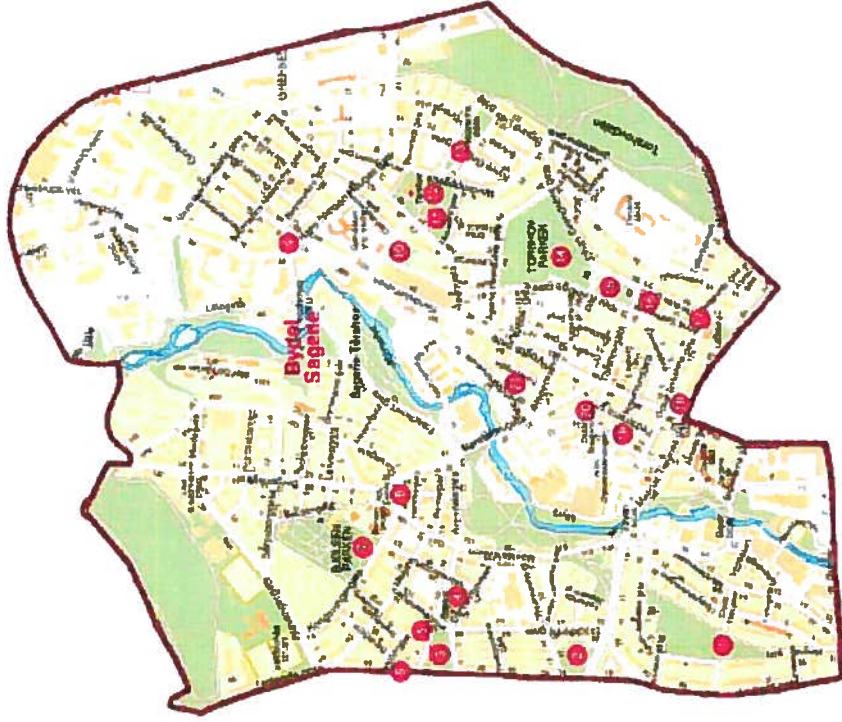
Alternative traseer:

- Skal man jobbe med belysningen i en bydel kan man ikke bare se på parkbelysningen. Man må se dette i en større sammenheng, også i forhold til omkringliggende gater, alternative traseer og lysnivået der. Således kan det være mer riktig å skaffe god belysning og sikre traseer i gatene, for å få folk til å bruke disse etter mørkets frembrudd. Dette for ikke "å lure dem inn i parkene" med et godt lysnivå, men hvor ingen andre vil se dem eller kunne komme dem til unnsetning ved et eventuelt overfall.

Parker og plasser som forvaltes av Bydel Sagene

1. **Iladalen**
2. Arkitekt Rivertz plass
3. Gråbeinsletta
4. Sagene kirkepark
5. Arne Gjestis plass
6. Sandefjordgata trekant
7. **Bjørnsenparken**
8. Advokat Dehli plass
9. Nordpolen
10. **Sandaker ballplass**
11. Åsenhagen
12. Torshov kirkepark
13. Haarklou plass
14. **Torshovparken**
15. Lilleborgbanen
16. Torshaughavn
17. Lilleborg kirkepark
18. Johan Sverdrups pl. (N)
19. Rollparken
20. Oskar Braatens plass
21. Presteløkka

Bydel
Sagene

1. Iladalen - tilstand

- Belysningen i Iladalen fungerer først og fremst som en gang- og sykkelveibelysning, og mindre som en ordinær parkbelysning. Selv om lysnivået er noe lavt, oppfattes ikke de aktuelle traseene som utrygge. Dette fordi parken er åpen og oversiktlig, samtidig som det ligger bebyggelse nært inntil parken på alle kanter.
- Anlegget består av totalt 29 lampepunkter med en installert effekt på 3,65 kW. Det antas at anlegget er fra tidlig på 1980-tallet.
- Hovedtraseen er en forlengelse av Kingos gate opp til Søren Jaabæks gate. *Fra Søren Jaabæks gate går traseen videre i en trapp opp til Griffenfelds gate/ring 2, men denne er ikke belyst.*
- Ellers er det en belyst trase på tvers mot Claus Riis' gate, samt at hovedtrapp i forlengelsen av Stockfleths gate er belyst.

106

1. Iladalen – tilstand fortsetter

- Det er lange avstander mellom mastene, ca 40 meter, og således er det relativt lavt lysnivå mellom disse. På den annen side er Iladalen en åpen og oversiktlig park, slik at den ikke oppfattes som utrygg. Det både sykles og løpes i hovedtraseen, så et høyere, og spesielt jevnere lysnivå vil vært riktig.
- Lekeplassen er godt belyst med høye "motorveilysmaster", og denne belysningen fungerer også som gangveibelysning for de som vil ta av fra hovedtraseen, for å gå opp trappen mot Stockfleths gate. Denne belysningen er av Natriumhøytrykktypen, hvilket betyr et gult, grelt og litt "skummelt" lys, med særs dårlig fargegjengivelse. Det betyr at snøen ikke blir hvit, gresset ikke grønt, og menneskene ser litt skumle og stygge ut.
- Målt lysnivå den 21.12.2011:
- Gang- og sykkelvei: maks = 3 – 5 lux, min = 0,2 – 0,4 lux
- Lekeplass: maks 40 lux, min 5 lux

1. Iladalen - tiltak

- Anlegget er i relativt god forfatning, og således verdt å bygge videre på. Flere master står imidlertid skjevt, men disse har bolter og fotplate, så de kan rettes opp med enkel midler.
- Flere master er lakkert, men tagget ned, og noen er galvanisert men ikke malt. Det vil bli en stor estetisk forbedring ved å pusse, samt male alle mastene på nytt med valgt grønnfarge, RAL 6012.
- Bortsett fra hovedtrapp, som har Oslolykta, har alle "kinahatt armatur", bestykket med kvikksølvdamplampe. Disse bør byttes ut til nye og mer effektive armaturer, enten med LED eller Metallhalogen. Siden belysningen først og fremst tjener som gang- og sykkelveibelysning bør man satse på armaturer som har god optikk, og gir god og jevn belysning på de aktuelle traseene.
- På lekeplassen bør de tre mastene med lange utliggere (armer på toppen) bygges om, slik at de blir mer anonyme, og mer lik den øvrige belysningen i parken. Samtidig bør de få nye armaturer, med hvitt og godt lys.
- I trappa opp mot Stockfleths gate står det 4 Oslolykter, og selv om denne ikke er noen god lysarmatur i forhold til lyskvalitet, er det antakeligvis ikke riktig å erstatte denne med et annet design. Mastene bør imidlertid kuttes ned til 4 meters høyde og males i nevnte grønnfarge.

Ikke belyst trase

108

1. Iladalen - budsjett

Nr 1 Iladalen						
post	anleggsdel	antall	tiltak	budsjettpris	totalt	annet
1	mast	29	pusses ned, grunnes og males	2 000,00	58 000,00	noen master behøver ikke grunnes, mens andre trenger mye grunnarbeid
2	mast	3	fjerne stygg utliggerarm, tilpasse nytt feste for ny armatur	6 000,00	18 000,00	gjelder 3 "motorveimaster" ved lekeplass
3	mast	15	rette opp mast	500,00	7 500,00	kan gjøres uten å grave eller demontere mast
4	komplett lyspunkt	2	nye punkter ved trapp opp til Kirkeveien. Krever kabelgrøft	35 000,00	70 000,00	må avklares med grunneier
5	armatur	25	bytter ut samtlige armaturer, bortsett fra de 4 Oslolyktene i trapp	4 000,00	100 000,00	vil gi høyere og jevnere lysnivå

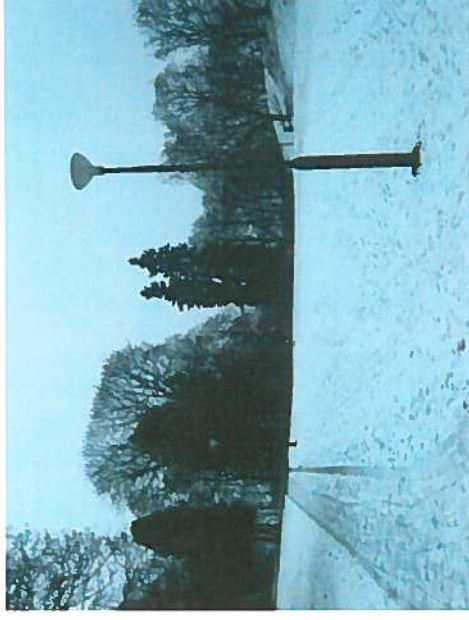
109

Bydel
Sagene

7. Bjølserparken - tilstand

- Belysningen i Bjølserparken fremstår som rotete, og med unødvendig mange punkter. De virker veldig tilfeldig plassert, og det er typisk at mange ikke står på rekke, eller parallelt med gangveiene. Avstanden varierer mye, fra ca 15 meter og opp til nesten 45 meter, med et snitt på ca 25 meter.
- Anlegget består av totalt 32 lampepunkt, med en installert effekt på 4,00 kW. Anlegget er gammelt (ca 1960?), og bærer preg av elde og at det ikke har blitt oppgradert ettersom bruksmønster og endringer i parken har blitt foretatt.
- Dette er en park som ikke brukes som en typisk "gjennomfartsåre" på kvelds- og nattetid. Det er ikke mye å tjene i tid eller avstand på å gå igjennom parken, kontra å bruke omkringliggende gater.
- Således er god og jevn gatebelysning i området, viktigere enn en voldsomt opplyst park.

110

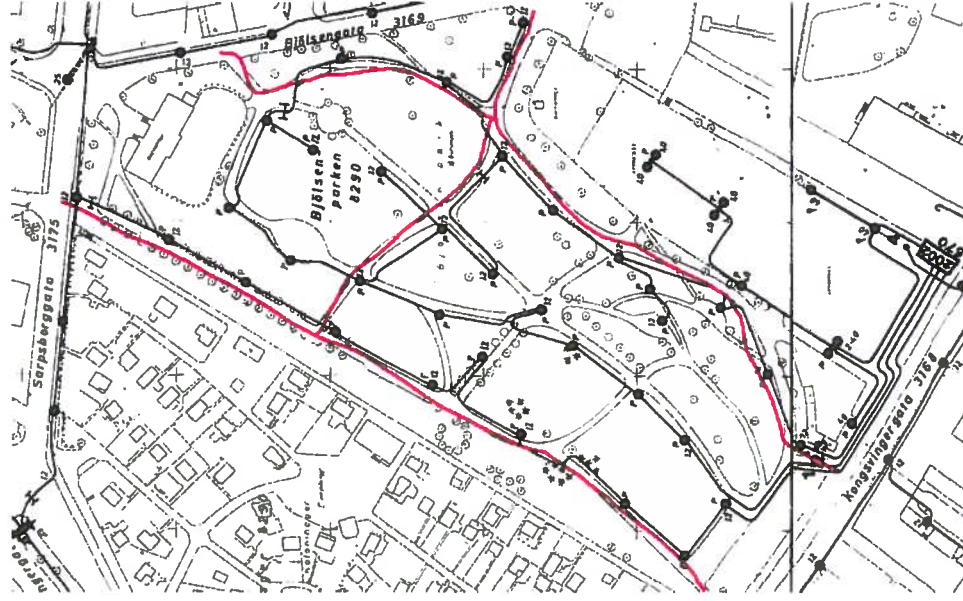
7. Bjølseparken – tilstand fortsetter

- Kartet på neste side viser dagens masteplasseringer, samtidig som vi med røde strek har antydnet hva vi oppfatter som de to hovedtraseene.
- Det bør også ses på om det er lekeområder for barn som bør få en bedre tilpasset belysning.
- Anlegget er i utgangspunktet gammelt, men en del av mastene, ca 10 stk, er byttet ut i senere tid. Alle punktene har "kinahatt armatur", bestykket med kvikksølvdamplampe.
- Målt lysnivå den 23.1.2012:
- Gangveier: maks = 5 – 7 lux, min = 1 lux

7. Bjølseparken - tiltak

- Arbeidet med belysningen i Bjølseparken bør begynne med utarbeidelse av en helt ny belysningsplan, hvor man ikke ser for mye på dagens løsning. Selvsagt vil man kunne bruke flere av dagens masteplasseringer, men det bør være et mål og redusere antall punkter, samt differensiere formålet med belysningen.
- De to traseene, samt den ene tverraksen merket med rødt, bør belyses som "gjennomfartsårer", mens man ellers bør fokusere på noen få "møteplasser", samt eventuelle aktivitetsområder for barn. Det å belyse samtlige stier, "på kryss og tvers", bør imidlertid ikke prioriteres. Mange av disse blir heller ikke brøytet på vinterstid, og er således ikke i bruk uansett.
- I en slik belysningsplan må det vurderes om belysning ved utendørsenen også skal inngå? Dette bør i så fall være en belysning som kun lyser når det er aktivitet på senen.
- På bakgrunn av ovennevnte vil vi på et overordnet nivå skissere fire belysningsløsninger:
 - a) Gjennomfartsårer
 - b) Møteplasser
 - c) Aktivitetsområder for barn
 - d) Belysning for utendørsenen

7. Bjølsenparken - budsjett

Nr 7 Bjølsenparken						
post	anleggsdel	antall	tiltak	budsjettpris	totalt	annet
1	mast	32	pusses ned, grunnes og males	2 000,00	64 000,00	noen mester behøver ikke grunnes, mens andre trenger mye grunnarbeid
2	mast	10	rette opp mast	1 500,00	15 000,00	noen kan gjøres uten å grave, mens andre steder må fundament graves opp
3	armatur	32	bytter ut samtlige armaturer	4 000,00	128 000,00	vil gi høyere og jevnere lysnivå samt lavere energikostnader
4	komplett lyspunkt	20	lage nytt anlegg, tilpasset dagens bruk og behov	30 000,00	600 000,00	

112

Bydel
Sagene

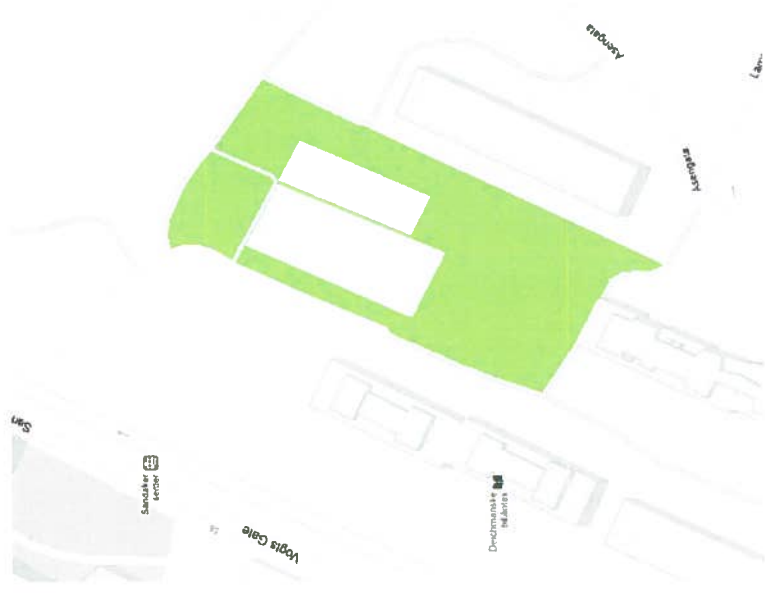
10. Sandaker ballplass - tilstand

- I nordre ende av Sandaker ballplass går det en offentlig gangvei mellom Åsengata og Sandakerveien, med adkomst også til Carl Jeppesens gate. Anlegget bærer preg av elde og skader etter mye bygge- og anleggsarbeid, og er således i dårlig forfatning.
- Anlegget består av totalt 8 lampepunkt, med en installert effekt på 1,00 kW. Mastestavstand er i snitt ca 26 meter.
- Sandaker ballplass er først og fremst et privat borettslagsområde, med flere privat belyste gangveier, men også med plass for ballspill.
- De private borettslagsveiene er godt belyst, samtidig som det synes som om de blir godt vedlikeholdt.

10. Sandaker ballplass – tilstand fortsetter

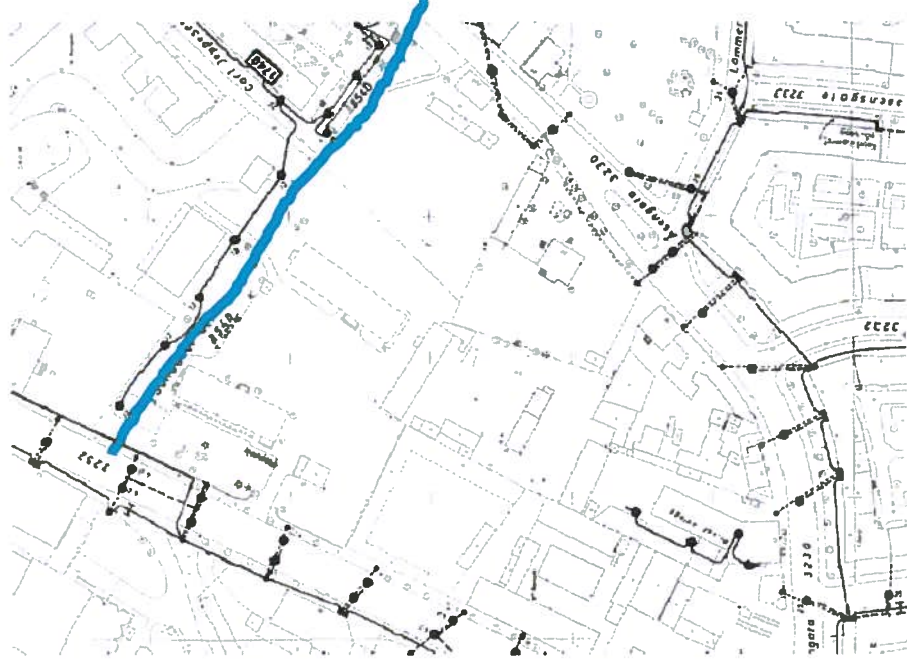
- **Ballplassen er ikke belyst, og man bør tenke seg godt om før man eventuelt belyser denne.** Det er allerede sjenerende for beboerne å ha en slik ballplass så tett innpå seg. Ved å belyse den vil brukstiden øke utover kveldene, hvilket vil bety ennå større sjenansen for beboerne.
- Målt lysnivå den 23.1.2012:
- Gangvei: maks = 5 lux, min = 2 - 3 lux

11E

10. Sandaker ballplass - tiltak

- Den offentlige belysningen bør vurderes på nytt etter at byggearbeidet er avsluttet. Denne må tilpasses ny utforming og bruksmønster etter at byggearbeidene for skolen er avsluttet. Det er viktig med god og entydig belysning der gangveien kommer ut i offentlige gater, samt at siktelinjer og nye adkomster blir hensyntatt. Minimumsløsning er at master rettes opp, det kompletteres med et par, tre punkter, og samtlige punkter får ny armatur med riktig optikk.
- Hvis ballplass skal belyses må den utstyret med et moderne styringssystem, slik at den blant annet slukker automatisk, for eksempel kl 2200. Likeledes må det legges stor vekt på god styring av lyset, slik at anlegget ikke blander eller kaster sjenerende strølys inn til beboerne.

10. Sandaker ballplass - budsjett

Nr 10 Sandaker ballplass						
post	anleggsdel	antall	tiltak	budsjettpris	totalt	annet
1	mast	8	pusses ned, grunnes og males	2 000,00	16 000,00	noen master behøver ikke grunnes, mens andre trenger mye grunnarbeid
2	komplett lyspunkt	2	nytt komplett anlegg, bedre lys og bedre estetisk	30 000,00	60 000,00	noe kortere avstand, og helt ut til tilstøtende gater
3	armatur	8	byter ut samtlige armaturer	4 000,00	32 000,00	vil gi høyere og jevnere lysnivå

117

14. Torshovparken - tilstand

- Torshovparken er ingen park man går igjennom på kvelds- og nattestid, da det ikke er mye å tjene i tid eller avstand på å gå igjennom parken, kontra å bruke omkringliggende gater. Dette understrekes ytterligere av at nord/vestre og syd/østre trapp er sperret av i den mørke årstiden. Det finnes heller ikke belyste tangenter inn eller ut av parken. Parken brukes, også etter mørkets frembrudd, av joggere, de som lufter hunden og lekende barn.
- Anlegget består av 25 punkter med kinahatt, og en installert effekt på 3,12 kW. Likeledes 6 stk høyere master for lekeplass, og en installert effekt på 1,5 kW.

Flott tak i paviljong som burde hatt kunstnerisk belysning

14. Torshovparken – tilstand fortsetter

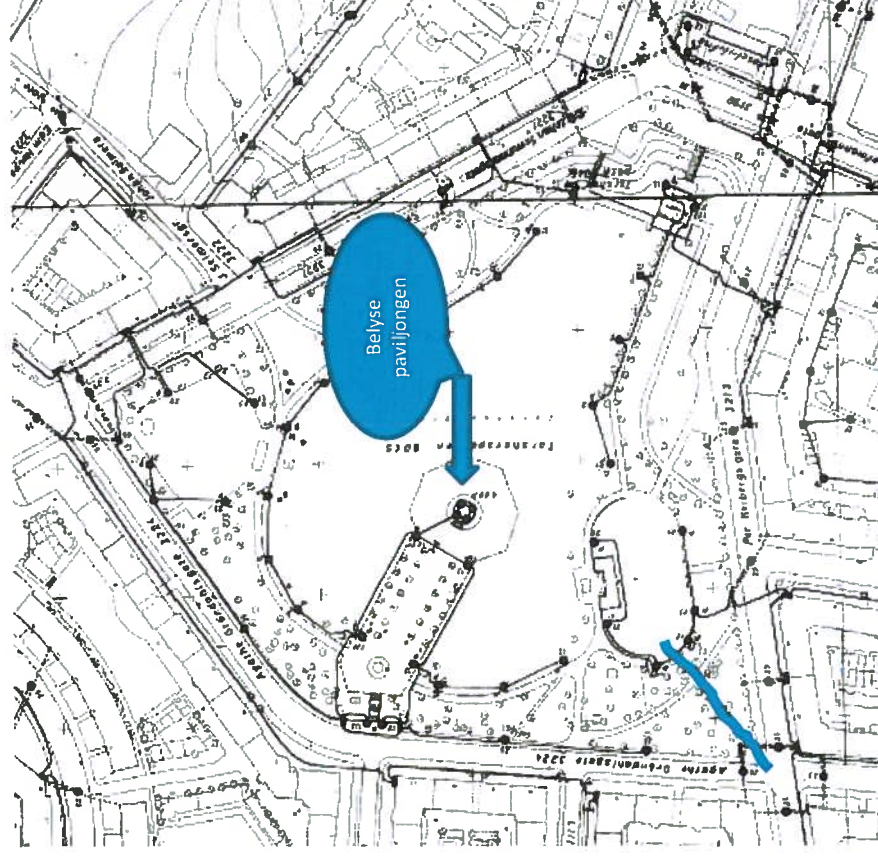
- Anlegget er i relativt god stand, og mange av mastene er byttet ut i senere tid. Også i denne parken er det satset på "kinahatt armatur", bestykket med kvikksølvdamplampe, hvilket også gjelder de to lekeområdene. Mastestavstanden er i gjennomsnitt på 26 meter, hvilket gir tilfredsstillende jevnhet.
- Målt lysnivå den 23.1.2012:
- Gangveier: maks = 3 – 3,5 lux, min = 0,75 – 1 lux
- Lekeplass nord: maks 25 lux, min 2 - 5 lux
- Lekeplass sør: maks 16 lux, min 3 lux

119

14. Torshovparken - tiltak

- Anlegget er i god forfatning, og således verdt å bygge videre på. I forbindelse med krav om utfasing av kvikksølvlampene må det monteres nye armaturer, men det er ikke behov for nye lyspunkter.
- Paviljong ligger staselig til på parkens høyeste punkt, og er i god forfatning. Særlig er taket flott, og ved å effektbelyse dette, for eksempel med rød LED-belysning, ville paviljongen fremstå som en "glødende rubin"! Et slikt tiltak må skje i samarbeid med Byantikvaren.
- I sydvestre hjørne burde det vært to lyspunkter, for å knytte parken til omkringliggende gater (se blå strek).

14. Torshovparken - budsjett

Nr 14 Torshovparken						
post	anleggsdel	antall	tiltak	budsjettpris	totalt	annet
1	mast	35	pusses ned, grunnes og males	2 000,00	70 000,00	noen master behøver ikke grunnes, mens andre trenger mye grunnarbeid
2	armatur	35	byter ut samtlige armaturer	4 000,00	140 000,00	vil gi høyere og jevnere lysnivå
3	ny belysning i paviljong	1	ny belysning i tak, usikkert hvor omfattende dette blir	25 000,00	25 000,00	rødt lys, tilpasset taket

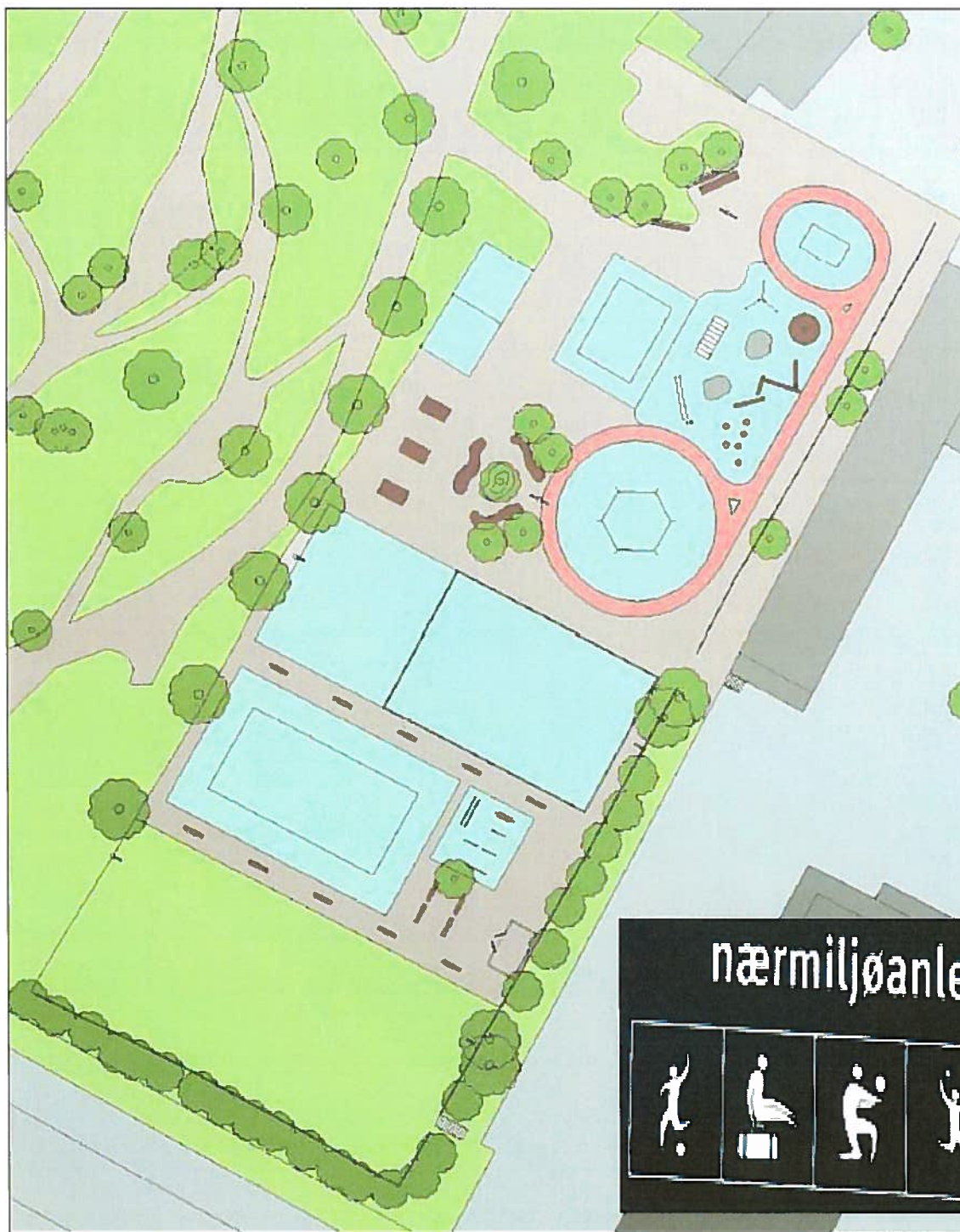

Oslo kommune
Bydel Sagene

Kultur- og nærmiljøavdelingen

Vedlegg til BM-søke
12/30

Prosjektbeskrivelse for utvikling av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

Bydel Sagene
Bydelsadministrasjonen

Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 23474000
02180
Telefaks: 23474001
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

INNHALDSFORTEGNELSE

Nr.	Innhold	Side
1.	Om Bydel Sagene	3
2.	Eiendommen Med kartutsnitt over Bjølsenområdet	4
3.	Bakgrunn	4
4.	Situasjonsbeskrivelse	5
5.	Behovsvurdering for et nytt nærmiljøanlegg	5
6.	Utforming av nytt anlegg på Bjølsenbanen	6
7.	Oversikt over innhold og funksjoner Kartutsnitt over ny utforming Beskrivelse av innhold og funksjoner	6
8.	Samarbeid med andre aktører	8
9.	Økonomi – kostnader og finansiering <ul style="list-style-type: none">- Søknad om tilskudd fra spillemidler til idrettsanlegg via Bymiljøetaten Divisjon Idrett- Bydel Sagene- Andre tilskudd- Undervisningsbygg Oslo KF- Lokale lag og idrettsforeninger	8 9
10.	Plan for drift av anlegget	9
11.	Fremdriftsplan	9
12.	<u>Vedlegg:</u> <ul style="list-style-type: none">12.1. Oversiktskart 1:5000 på A412.2. Flyfoto av nåværende utforming av anlegget12.3. Kostnadsoversikt Bjølsenbanen (foreløpig)12.4. Situasjonsplan i farger 1:500 på A412.5. Situasjonsplan med nummerering av funksjoner 1:500 på A412.6. Beskrivelse av Bjølsenbanens innhold og funksjoner	10 11 12 13 14 15 16

**Bydel
Sagene**

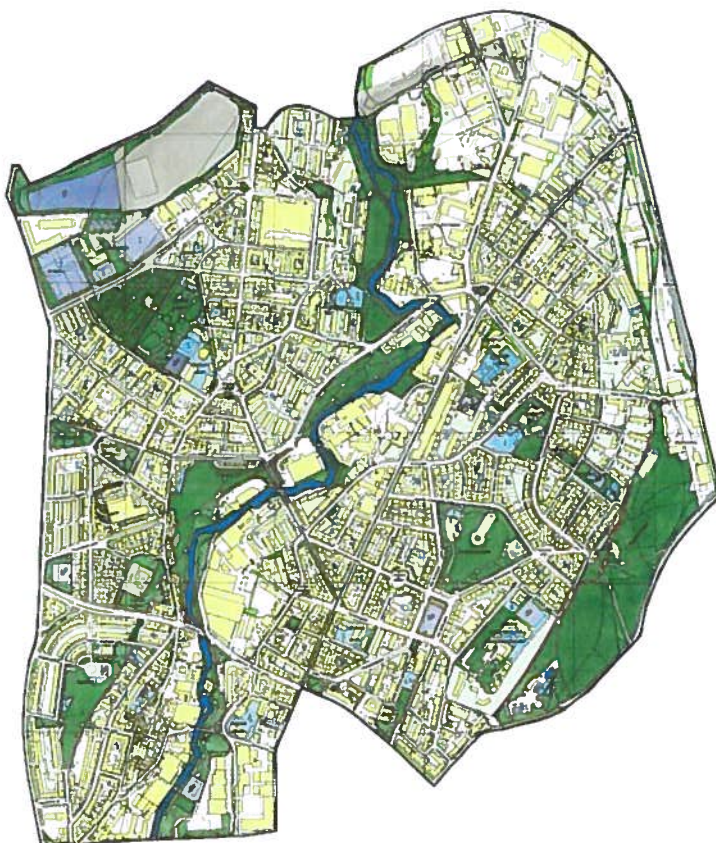
Utarbeidet av Kultur- og nærmiljøavdelingen i Bydel Sagene
Versjon 1.1 – februar 2012

123

1. Om Bydel Sagene

Bydel Sagene er en sentrumsbydelene i Oslo kommune og har en sentral plassering langs Akerselva. Bydelen har ca. 36 000 innbyggere og et areal på 3,1 km², noe som betyr at bydelen er en av de minste bydelene i Oslo kommune målt i areal. Samtidig er bydelen et av de tettest befolkede områdene i hele Norge. Det er i tillegg forventet en befolkningsøkning på rundt 15% frem mot år 2020.

Bydelen er med andre ord en bydel i transformasjon da det foregår en omfattende fortetting, noe som betyr at det i løpet av noen få år vil etableres mange tusen nye boliger og arbeidsplasser innenfor bydelens grenser. Bydel Sagene er altså en endringsbydel med boligbygging på gamle industriområder og miljøpark langs Akerselva. Utviklingen har gjort Bydel Sagene til en mangfoldig bydel med Oslos – og Norges - høyeste befolkningstetthet, stor inn- og utflytting, store variasjoner i boligstandard og stor sosial spennvidde i befolkningen.

Som nevnt er Bydel Sagene også en bydel som er preget av sosiale utfordringer, da en stor andel av byens kommunale boliger ligger i bydelen. Til dette knyttes ulike levekårsforhold som trangboddhet, fattigdom og sosial ekskludering. Behovet for gode rekreasjons- og aktivitetsarenaer er derfor ekstra stort, da mange barn- og unge i bydelen ikke er knyttet til organisert fritids- eller idrettsvirksomhet gjennom lag og foreninger.

Dette stiller krav til at bydelens friområder skal fungere som gode rekreasjonsområder for mange ulike brukergrupper gjennom å romme et mangfold av tilbud og aktiviteter. For å kunne tjene som gode møteplasser og steder for rekreasjon må friområdene være i en generelt god stand med fungerende installasjoner som er tilpasset de ulike brukergruppene. Ca. 20 % av bydelens samlede areal er regulert til friområder. Av dette har Bydel Sagene forvaltningsansvaret for til sammen 21 lokale parker og plasser, noe som samlet sett utgjør ca. 159 980 m².

Med bakgrunn i den omfattende befolkningsveksten – og andre forhold som nevnes over - har bydelen et stort fokus på å utvikle, oppgradere og tilrettelegge de egne parkene for økt bruk og aktivitet. Herunder kommer arbeidet med å utvikle lokale nærmiljøanlegg som møteplasser og aktivitetsarenaer for lek, spill og trim.

Prosjektbeskrivelse for utvikling av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

2. Eiendommen

Området der Bjølsenbanen nærmiljøanlegg planlegges etablert er en del av Bjølsenparken (i sørøst). Bjølsenparken er kommunal grunn som er regulert til friområde med gnr/bnr 222/53. Eiendommen tilhører Oslo kommune og er et av de større friområdene i Bjølsen/Sagene området.

Parken har og har et samlet areal på 29.296 m² og forvaltes av Bydel Sagene. Området som det planlegges å etablere et nærmiljøanlegg i er på ca 3.900 m².

Det aktuelle området består pr. dags dato i hovedsak av en grusbane til fotball, en eldre ballbinge, en sandgrop og en relativt nedslitt lekeplass med utdaterte apparater og ødelagt dekke.

3. Bakgrunn

Bydel Sagene har tidligere gjennomført en lignende nyetablering/rehabilitering av et nærmiljøanlegg da Lilleborgbanen på Torshov ble oppgradert i 2007-2009. Med bakgrunn i den forventede befolkningsveksten i bydelen (estimert til 15% frem mot år 2020) og herunder behovet for tilrettelegge aktivitetsanlegg i nærmiljøet, så ønsker bydelen nå å gjennomføre et tilsvarende prosjekt i Bjølsenparken.

Det aktuelle området er ved den nåværende lekeplassen, grusbanen og ballbingen som ligger sørøst i Bjølsenparken med Bjølsen skole som nærmeste nabo. Elever på Bjølsen skole er en av hovedbrukergruppene av den nåværende banen, lekeplassen og parken som helhet, fordi det ikke finnes et godt tilrettelagt aktivitetstilbud til elever i de ulike aldersgruppene innenfor skolens eget område. I tillegg er det i området en stor andel kommunale boliger med utfordringer knyttet til levekår, trangboddhet og fattigdom. Herunder kommer at mange barn og unge savner gode rekreasjons- og aktivitetstilbud i sitt nærmiljø.

Med bakgrunn i at de nåværende installasjonene og apparatene er både nedslitt og utdaterte, samt at kostnader som knyttes til drift og vedlikehold av disse er relativt kostbare, har bydelen i løpet av 2010-2011 tatt initiativ til en dialog med ulike aktører i området for å drøfte mulighetene for en felles satsning på å etablere et nytt nærmiljøanlegg. Dette omfatter i hovedsak dialog med Undervisningsbygg Oslo KF, Bjølsen skole (rektor og foreldreutvalget), barnehager ved parken og lag og foreninger. Det er også etablert et samarbeid med Sagene IF som bruker den nåværende grusbanen til organisert trening og kamper på enkelte tidspunkt.

Saken kobles også til en pågående sak i Idrettens samarbeidsutvalg i forhold til prioritering av anlegg i de ulike bydelene i *Plan- for idrett og friluftsliv 2013-2016*. Bjølsenbanen er gjennom ulike anleggstyper med på den listen over anlegg som skal vurderes og prioriteres av Idrettens samarbeidsutvalg i januar 2012.

4. Situasjonsbeskrivelse

Området som skal utvikles til et nærmiljøanlegg rommer pr. i dag hovedsaklig en større grusbane til fotballspill, en ballbinge av eldre type (som nå er plassert i parken gjennom en avtale mellom bydelen og Undervisningsbygg Oslo KF), en sandgrop for lengdehopp og en lekeplass med relativt gamle og utdaterte apparater og installasjoner. Flere apparater har i løpet av senere tid blitt demonterte med bakgrunn i gjeldende sikkerhetsforskrifter for lekeplasser. Videre er dekket ødelagt da flere av gummiflisene på lekeplassen er løse og har beveget seg, slik at det er behov for grunnarbeider her.

Samlet sett er situasjonen slik at det er behov for å foreta ganske omfattende reparasjoner og/eller oppgraderinger av plassen for å kunne ivareta oppgaven med å sikre et godt og tilrettelagt aktivitetstilbud til de ulike brukergruppene. Herunder kommer uorganiserte barn- og unge i nærmiljøet (hvorav mange er knyttet til kommunale boliger i området), elever ved Bjølsen skole, samt organisert trening/virksomhet i regi av lokale idrettsforeninger. Det er altså etter bydelens vurdering et stort behov for ulike fysiske utendørsaktiviteter i området, noe som et tilrettelagt nærmiljøanlegg i Bjølsenparken vil kunne ivareta.

Dette kan gjøres gjennom at den nåværende Bjølsenbanen planlegges med en ny utforming som rommer et langt større spekter av aktivitetstilbud. Hensikten er at anlegget skal gi et tilbud til mange ulike aldersgrupper og brukere, og i så måte fungere som et lokalt samlingssted og aktivitetssenter for sport, spill, lek og annen fysisk aktivitet. Utforming skal gjennomføres av Bydel Sagene som ansvarshavende, men i et tett dialog og samspill med andre aktører i området.

5. Behovsvurdering for et nytt nærmiljøanlegg

Bydelen har mange indikasjoner på at det er et stort behov for et nytt nærmiljøanlegg i Bjølsen-Sagene området. Herunder at barn og unge på generell basis har svært begrenset tilgang til tilrettelagte utendørs fritids- og aktivitetstilbud i området. Dette gjelder spesielt for barn- og unge som ikke deltar i organisert idrett eller andre fritidsaktiviteter i regi av lag og foreninger. Problemstillingen knyttes også til områdets demografiske forhold, herunder en stor konsentrasjon av kommunale boliger, noe som i mange tilfeller også knyttes til levekårs-, helse- og fattigdomsproblematikk.

En annen innfalsvinkel er at Bjølsen skole - som er nærmeste nabo til den nåværende leke- og spillplassen - er en av hovedbrukerne av anlegget. Dette skyldes i hovedsak at det ikke finnes rom for allsidige og tilrettelagte lek- og spillplasser innenfor skolens egen eiendom.

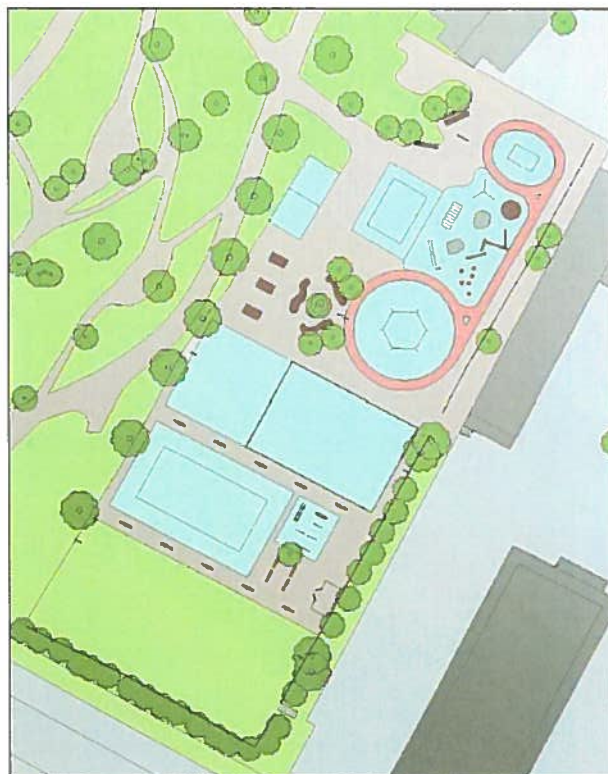
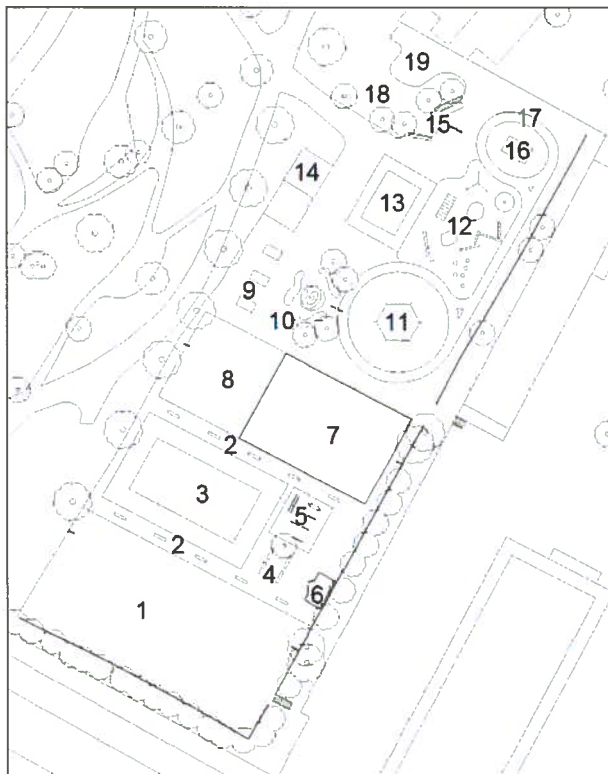
I tillegg kommer den forventede befolkningsøkningen som er estimert til å utgjøre hele 20 % frem mot år 2020. Dette skaper store utfordringer for bydelen som forvalter av de lokale parkene.

Bydelens målsetting er at de lokale parkene skal romme et bredt spekter av aktivitetstilbud for ulike bruker- og aldersgrupper. Bydelen har her som hovedstrategi å utvikle 3-4 nærmiljøanlegg innenfor egen bydel. Dette skal fungere som tilrettelagte arenaer for lek, spill, idrett og samvær. Nærmiljøanleggene skal også fungere som gode møteplasser i nærmiljøet, spesielt for barn- og unge, med fokus på mulighet for både egenaktivitet og samhandling med andre brukere.

6. Utforming av nytt anlegg på Bjølsenbanen

De funksjoner og innhold som her presenteres har blitt forhåndsgodkjent av Bymiljøetaten Divisjon Idrett i Oslo kommune den 12.01.2012, noe som betyr at de eksisterende planene kan fungere som grunnlag for å søke om midler fra tilskuddsordningen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet (ordinære nærmiljøanlegg).

7. Oversikt over innhold og funksjoner

Nr.	Funksjon	Beskrivelse
1.	5-manns fotballbane Mål: 20 x 40 m	En 5-manns fotballbane med kunstgress skal anlegges helt sør på plassen. Banen vil bli brukt til både uorganisert og organisert trening.
2.	Benker langs banene	Det skal plasseres til sammen 10 stk benker uten rygg mellom fotballbanen, volleyballbanen og ballbingen/basketballbanen. Benkene er hovedsakelig ment for tilskuere.
3.	Volleyballbane Mål: 18 x 33 m	En volleyballbane i full størrelse skal etableres. Underlaget skal være gummi-asfalt. Banen vil kunne brukes også til andre (mer uformelle) aktiviteter, som badminton, fotball og gymleker i skoletiden.
4.	Sittegruppe 1	Det skal lages en sittegruppe med 4 stk benker og et tre ved siden av volleyballbanen. Hensikten er å skape et lite samlingssted for tilskuere og brukere av banene.
5.	Trimapparater	Det skal anlegges et trimområde med ca 5 forskjellige styrke- og uttøyningsapparater som blir fastmontert i grunnen. Underlaget skal være gummi-asfalt. Hensikten er at både brukere av banen og andre mosjonister vil kunne få glede av slike utendørs trimapparater.

Prosjektbeskrivelse for utvikling av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

Nr.	Funksjon	Beskrivelse
6.	Lagerbod	Det skal oppføres et lagerskur til oppbevaring av bl.a. nett, mål og vedlikeholdsutstyr. Det vil hovedsakelig bli brukt av bydelen. Byggets mål er innenfor grenser som gir fritak fra søknad om byggetillatelse.
7.	Ballbinge Mål: 15 x 22 m	Det skal anlegges en ny ballbinge i stål. Den eksisterende ballbingen er nedslitt og lager mye støy fordi den er av tre. En ballbinge i stål lager mindre støy og er mer slitesterk.
8.	Basketballbane Mål: 14 x 7,5 m	Det skal anlegges en halv basketballbane, for spill i én kurv. Underlaget skal være gummiastfalt. Hensikten er at man skal kunne trene og ha uformelle kamper på banen.
9.	Bordtennisbord	Det skal settes opp 3 stk bordtennisbord.
10.	Sittegruppe 2	Det skal lages en sittegruppe midt i anlegget, med 4 stk benker og 5 trær. Benkene skal være skåret ut i organiske former og være brede, slik at de også kan brukes til lek og spill. De vil kunne anvendes av både voksne og barn, som bruker parken eller baneanlegget på fritiden eller i skoletiden.
11.	Sekskanthuske	Det skal oppføres en sekskanthuske, som er et hexagonformet stativ med 6 husker. Underlaget skal være gummiastfalt.
12.	Turnområde	Det skal etableres et turnområde med flere forskjellige apparater, for å bidra til aktivitet, og bedre styrke og balanse hos barn. Eksempler på stativer er balansestokker, turnstenger og balanseringstau. Turnområdet skal også inneholde noen naturlige elementer, som klatresteiner. Underlaget skal være gummiastfalt.
13.	Klatre- og turnstativ 9-12 år	Det skal anlegges et klatre- og turnstativ for store barn (9-12 år). Stativet skal inneholde flere forskjellige type aktiviteter. Underlaget skal være gummiastfalt.
14.	Nettoppbane	Det skal etableres en nettoppbane. En nettoppbane er en liten volleyballbane med nett som er mer tilpasset til bruk av barn. Underlaget skal være gummiastfalt.
15.	Sittegruppe 3	Sittegruppe 3 skal bestå av 2 benker, hvor den ene også ha bord foran. De er plassert slik at de gir utsyn til flere av aktivitetene på den nordlige delen av banen. De passer fint for voksne som skal holde oppsyn med barna på plassen.
16.	Klatre- og turnstativ 5-8 år	Det skal anlegges et klatre- og turnstativ for barn i småskolen (5-8 år), med flere forskjellige aktiviteter. Underlaget skal være gummiastfalt.
17.	Sykkelbane	Rundt sekskanthusken og turn- og klatrestativet for barn i småskolen, skal det anlegges en bane for sykkel og sparkesykkel. Banen rundt sekskanthusken skal være egnet for mellomstore og store barn, og vil inneholde enkelte utfordringer i grunnen i form av humper o.l. Den lille banen rundt turn- og klatrestativet er beregnet på mindre barn og vil ha mindre hindre. De to banene er knyttet sammen med en vei langs turnapparatene. Underlaget skal være asfalt eller eventuelt gummiastfalt.
18.	Gressplen og trær	Det skal anlegges et nytt grøntområde, som knytter parken sammen med banen. Her skal det anlegges fem nye trær. Til sammen skal anlegget få elleve nye trær.
19.	Stille sone	Til annen rekreasjon i området.
20.	Lysanlegg	Oppgradering av lysanlegg for å betjene/lysette baner og installasjoner, slik at disse kan brukes på kvelder og i vintersesongen.

Prosjektbeskrivelse for utvikling av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

Det vises for øvrig til vedleggene 12.4 – 12.5 som er ulike kartutsnitt og situasjonsplaner av det planlagte området/anlegget, samt vedlegg 12.6. *Beskrivelse av Bjølsenbanens innhold og funksjoner* som inneholder bilder og mer utdypende informasjon om funksjoner, apparater og installasjoner.

8. Samarbeid med andre aktører

Bydelen tatt initiativ til en dialog med Undervisningsbygg Oslo KF, Bjølsen skole (rektor, elever og foreldreutvalget), barnehager i området, lokale lag og idrettsforeninger, samt Idrettens samarbeidsutvalg. Hensikten er å etablere et felles forum for samarbeid i forhold til innhold, funksjoner og en endelig utforming av anlegget, samt å samtidig trekke med flere aktører i arbeidet med å sikre en finansiering av anlegget.

9. Økonomi – kostnader og finansiering

Den foreløpige kostnaden for hele anlegget er estimert til ca. 4,8 millioner kroner eks. mva. eller ca. 6 millioner kroner inkl. mva. Men det gjøres oppmerksom på at dette er et foreløpig estimat basert på en kombinasjon av innhentede priser, erfaringstall fra tidligere anlegg, samt en skjønnsmessig vurdering. Av den samlede kostnaden for anlegget, anslås ca. 83 % av kostnadene å være tilskuddsberettigede. Det vises her til vedlegg 12.1 – *Kostnadsoversikt for Bjølsenbanen nærmiljøanlegg*. Det gjøres videre oppmerksom at flere av de oppgitte kostnadene/prisene er foreløpige anslag som tar utgangspunkt i den skissen som er utarbeidet. Funksjonsinnhold og kostnader må derfor avklares videre i den kommende prosessen, og tilpasses den finansiering som kan oppnås.

- Søknad om tilskudd fra spillemidler til idrettsanlegg via Bymiljøetaten Divisjon Idrett

Bydel Sagene legger inntil videre til grunn at det kan søkes tre hovedtilskudd på kr. 200.000,- til flerbruksflater (ordinære nærmiljøanlegg), samt fem tilskudd på kr. 40.000,- til mindre kostnadskrevende nærmiljøanlegg. Bydelen estimerer her at det vil bli aktuelt å søke om ulike tilskudd slik at det oppnås et samlet tilskudd på kr. 800.000,- fra tilskuddsordningen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Det knyttes også et krav om egenandel på 50 % av tilskuddsbeløpet til ordningen.

Med bakgrunn i at det tidligere er gitt ulike former for tilskudd til søknader om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Bjølsenområdet, så er det også nødvendig med en avklaring i forhold til omfanget av tilskudd som eventuelt kan gis til et nytt prosjekt på Bjølsenbanen.

- Bydel Sagene

Som ansvarshavende for utvikling av anlegget vil Bydel Sagene være forpliktet til å finansiere en egenandel på minimum 50 %, dvs. samlet sett ca. kr. 800.000,- for å kunne utløse de nevnte tilskuddene til nærmiljøanlegg. I tillegg må det forventes at også andre kostnader må dekkes av bydelen gjennom at det avsettes egne midler og/eller bruk av andre relevante tilskuddsordninger.

- Andre tilskudd

Med bakgrunn i prosjektets omfang vil det være nødvendig å søke delfinansiering fra andre aktører og tilskuddsordninger, som for eksempel investeringsmidler fra kommunen sentral og midler til å etablere lokale torg- og møteplasser. Også andre tilskuddsmuligheter vil bli kartlagte og vurdert.

Prosjektbeskrivelse for utvikling av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

- Undervisningsbygg Oslo KF

Med bakgrunn i at en av hovedbrukergruppene av det nåværende anlegget er elever fra Bjølsen skole, er bydelen av den oppfatning at Bjølsen skole, gjennom sin eiendomsforvalter Undervisningsbygg Oslo KF (UBF), må kunne bidra med midler til utvikling av anlegget. Bydelen og Undervisningsbygg Oslo KF har allerede inngått en avtale som innebærer at UBF har plassert en ballbinge ved leke- og spillplassen i Bjølsenparken. Den gamle ballbingen vil bli utfaset og erstattet av en nyere ballbinge ved etablering av det nye nærmiljøanlegget. Dette betyr i praksis at UBF vil bidra med en installasjon som utgjør en estimert kostnad på i overkant av kr. 400.000,-. Bydelen vil også søke å inngå et samarbeid med UBF om finansiering eller delfinansiering av andre installasjoner og funksjoner i anlegget.

- Lokale lag og idrettsforeninger

Bydelen vil også søke å inngå et samarbeid med lokale lag og foreninger knyttet til finansiering.

10. Plan for drift av anlegget

Da nærmiljøanlegget vil være en del av Bydel Sagenes forvaltningsansvar vil det bli utarbeidet egne oppdaterte drifts- og skjøtselsbeskrivelser for anlegget. Denne vil inngå som en del av bydelens samlede drift av 21 lokale parker. Drift og skjøtsel av bydelens lokale parker legges ut på anbud og utføres derfor av den leverandøren som blir tildelt kontrakten. Bydelen har både rutiner og erfaring fra drift av tilsvarende anlegg (bl.a. Lilleborgbanen), noe som tilsier at bydelen vil kunne ivareta driftsoppgaven på en god måte. Det vil i tillegg kunne bli aktuelt med å etablere ulike samarbeidsløsninger med andre aktører og brukere, som for eksempel Undervisningsbygg Oslo KF, samt lokale lag og foreninger.

11. Fremdriftsplan

Det er i perioden 2009-2011 gjort et innledende arbeid som omfatter dialog med ulike lokale aktører, sondering av finansieringsmuligheter, utarbeidelse av kart, tegninger, situasjons- og funksjonsplan.

I januar 2012 ble det sendt en søknad om forhåndsgodkjenning av anlegget til Bymiljøetaten Divisjon Idrett som forvalter tilskuddsordningen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Oslo kommune. Søknaden om forhåndsgodkjenning ble innvilget, noe som betyr at det vil bli sendt inn tre ulike søknader om tilskudd til ordinære nærmiljøanlegg (fra tilskuddsordningen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet) innen fristen 15.01.2012.

Deretter planlegges det å sende inn fem påfølgende søknader om tilskudd til mindre kostnadskrevende anlegg fra den samme tilskuddsordningen. Sistnevnte søknader har ingen søknadsfrist.

Bydelen vil parallelt med dette arbeide med å kvalitetssikre innhold og funksjoner med de ulike lokale aktørene, samt avklare finansieringsmuligheter og sendes søknader om tilskudd til andre aktuelle tilskudds- og støtteordninger.

Hvis det innvilges tilskudd til å gjennomføre prosjektet – eller hensiktsmessige deler av prosjektet – vil det bli utarbeidet et anbudsgrunnlag for de aktuelle arbeidene som kunngjøres i aktuelle kanaler i forhold til Oslo kommunes anskaffelsesreglement.

På nåværende tidspunkt planlegges en eventuell byggestart til høsten 2012 eller senest våren 2013. Dette betyr at det tas sikte på at anlegget skal stå klart til skolestart 2013.

12. Vedlegg

Følgende vedlegg følger prosjektbeskrivelsen:

12.1. Oversiktskart 1:5000 på A4

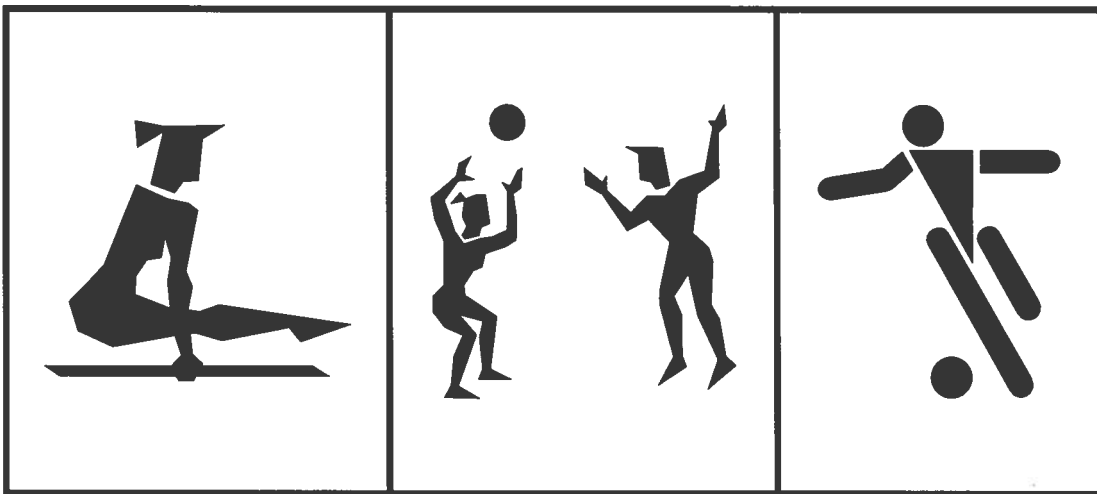
12.2. Flyfoto av nåværende utforming av anlegget

12.3. Kostnadsoverslag for Bjølsenbanen nærmiljøanlegg (hele prosjektet pr. 12.01.2012)

12.4. Situasjonsplan i farger 1:500 på A4

12.5. Situasjonsplan med nummerering av funksjoner 1:500 på A4

12.6. Beskrivelse av Bjølsenbanens innhold og funksjoner

Bjølsenbanen

Oversiktskart 1:5000 på A4

Flyfoto over den nåværende Bjølsenbanen

BJØLSENBANEN NÆRMILJØANLEGG

KOSTNADSOVERSLAG pr. 12.01.2012

Kostnadstype	Materialkostnader		Arbeidskostnader		Sum kjøp E=A+C	Sum mva. F=Ex0,25	Samlet kostnad (inkl.mva.)
	Herav kjøp A	Rabatt B	Herav kjøp C	Dugnad D			
5-manns fotballbane	210 000		790 000		1 000 000	250 000	1 250 000
Volleyballbane	543 600		50 000		593 600	148 400	742 000
Basketballbane	109 500		95 000		204 500	51 125	255 625
Lysanlegg	200000		50000		250 000	62 500	312 500
Lagerbod	30000		5000		35 000	8 750	43 750
Bordtennisbord	72 000		8 000		80 000	20 000	100 000
Klatreinstallasjon 9-12 år	250 000		35 000		285 000	71 250	356 250
Klatreinstallasjon 5-8 år	75 000		5 000		80 000	20 000	100 000
Trimapparater	75 000		5 000		80 000	20 000	100 000
Turnapparater	75 000		5 000		80 000	20 000	100 000
Dekke i støpt gummi til klatre,- trim, og turnområder	445 950		150 000		595 950	148 988	744 938
Nettoppbane	66 500		13 600		80 100	20 025	100 125
Sykelbane	55 000		50 000		105 000	26 250	131 250
Ballbinge	375 000		25 000		400 000	100 000	500 000
Ballfangergjerder	40000		20000		60 000	15 000	75 000
Adm og prosjektering	15 000		55 000		70 000	17 500	87 500
Sum		0		0	3 999 150	Sum I:	4 998 938

eks. mva

inkl. mva

II) Ikke tilskuddsberettigede kostnader

Kostnadstype	Materialkostnader		Arbeidskostnader		Sum kjøp E=A+C	Sum mva. F=Ex0,25	Samlet kostnad (inkl.mva.)
	Herav kjøp A	Rabatt B	Herav kjøp C	Dugnad D			
Benker langs banene, 10 stk	50 000		25 000		75 000	18 750	93 750
Sittegruppe 1	20 000		10 000		30 000	7 500	37 500
Sittegruppe 2	28 000		10 000		38 000	9 500	47 500
Sekskanthuske	218 000		35 000		253 000	63 250	316 250
Sittegruppe 3	10 000		10 000		20 000	5 000	25 000
Avfallsbeholdere, 8 stk.	70 000		0		70 000	17 500	87 500
Sykelstativ	17 000		5 000		22 000	5 500	27 500
Trær x 11	6 000		5 000		11 000	2 750	13 750
Planering av dekke og utlegging av grus	100 000		100 000		200 000	50 000	250 000
Gress med kantstein	40 000		40 000		80 000	20 000	100 000
Sum		0		0	799 000	Sum II:	998 750

eks. mva

inkl. mva

III Samlet kostnad for anlegget

(Sum I + Sum II)

4 798 150 kr

5 997 688

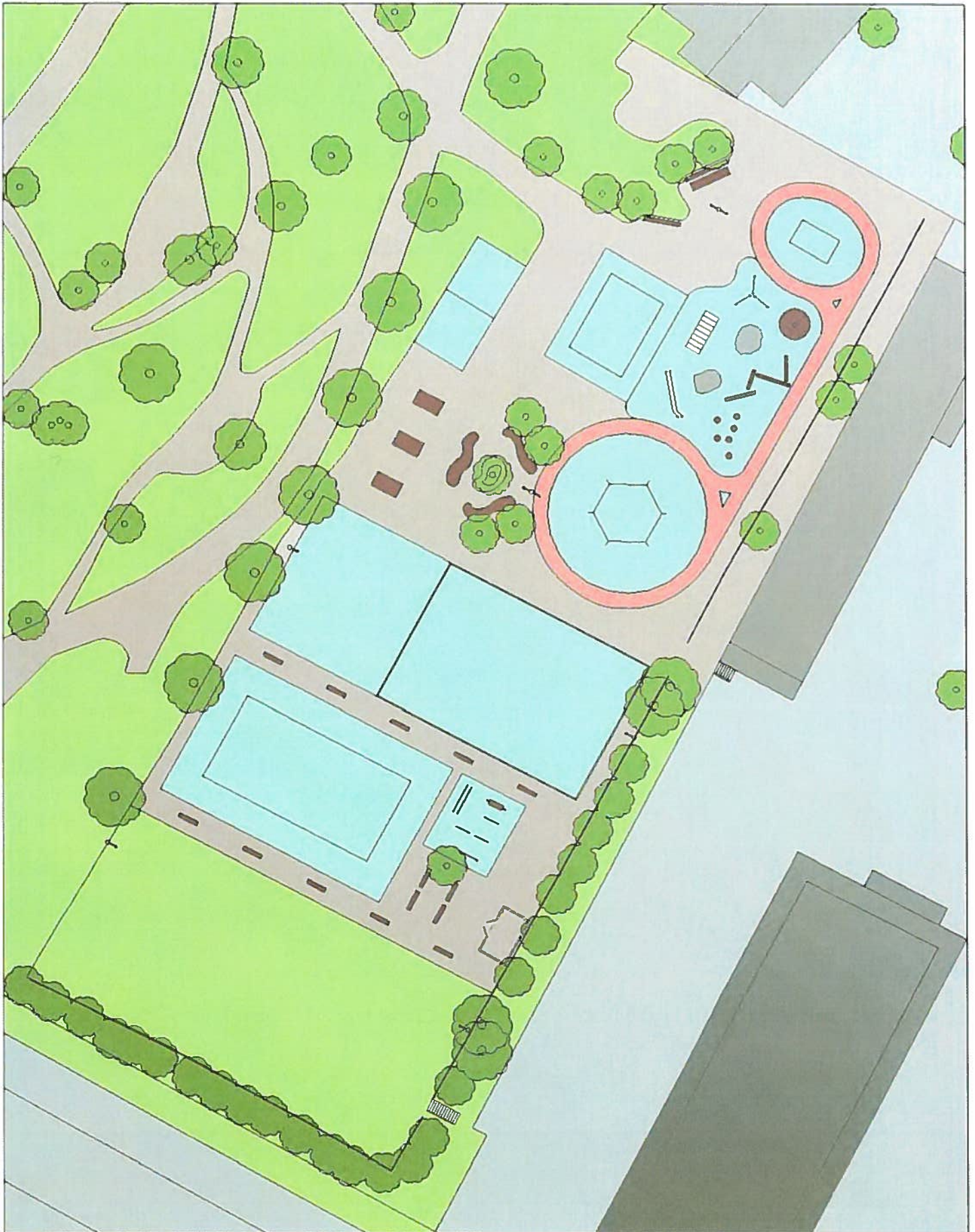
eks. mva

inkl. mva

Tilskuddsberettigede kostnader – og ikke tilskuddsberettigede kostnader – viser til hvilke kostnader som er berettigede til tilskudd fra de så kalte spillemidlene, dvs. tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (nærmiljøanlegg).

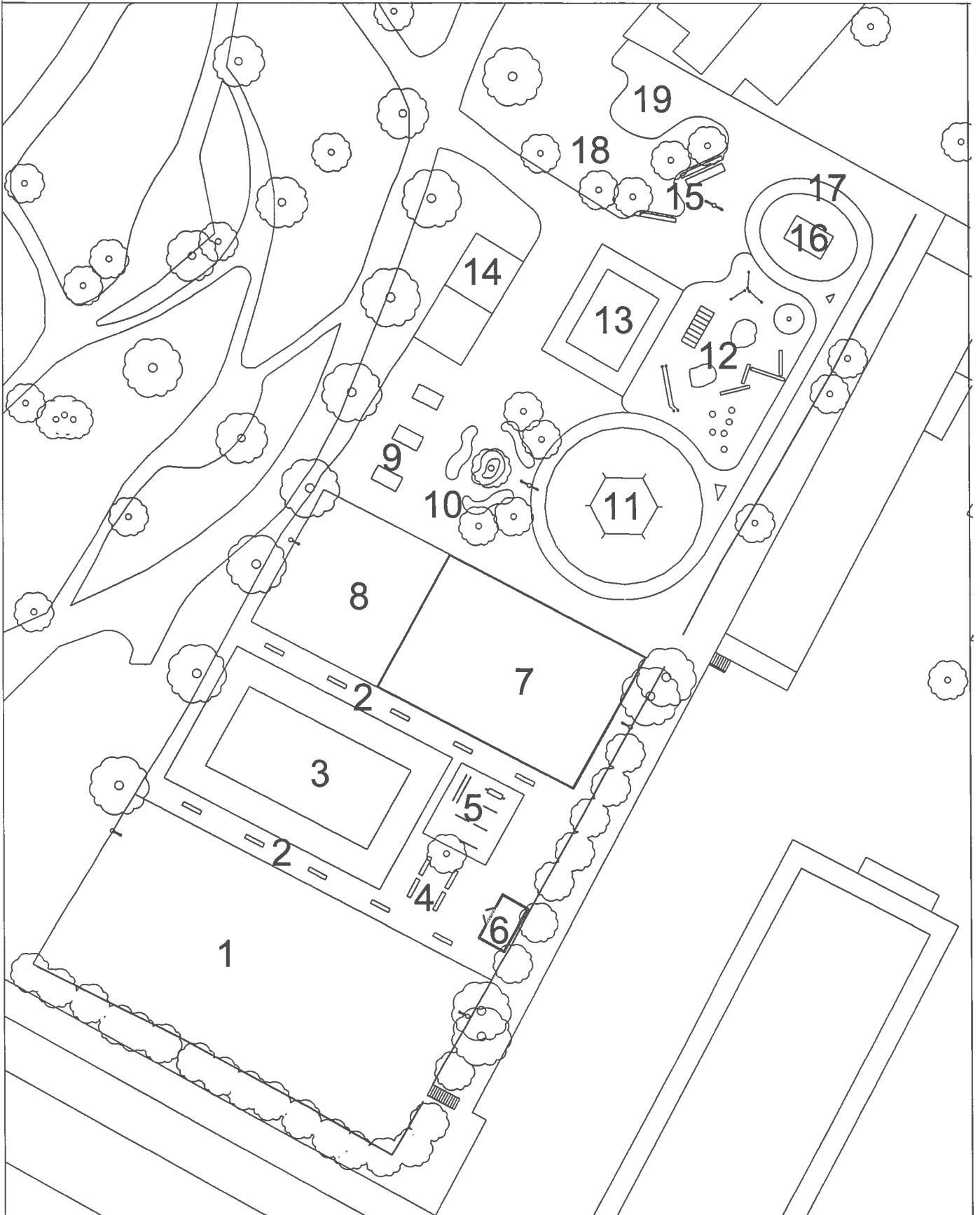
Bjølsenbanen

I farger 1:500 på A4

Bjølsenbanen

1:500 på A4

Oversikt over Bjølsenbanens funksjoner

1. 5-manns fotballbane

Mål: 20 x 40 m

En 5-manns fotballbane med kunstgress skal anlegges helt sør på plassen. Banen vil bli brukt til både uorganisert og organisert trening.

2. Benker langs banene

Det skal plasseres til sammen 10 stk benker uten rygg mellom fotballbanen, volleyballbanen og ballbingen/basketballbanen. Benkene er hovedsakelig ment for tilskuere.

3. Volleyballbane

Mål: 18 x 33 (inkl. 3 meters sone rundt)

En volleyballbane i full størrelse skal etableres. Underlaget skal være gummiastfalt. Banen vil kunne brukes også til andre (mer uformelle) aktiviteter, som badminton, fotball og gymleker i skoletiden.

4. Sittegruppe 1

Det skal lages en sittegruppe med 4 stk benker og et tre ved siden av volleyballbanen. Hensikten er å skape et lite samlingssted for tilskuere og brukere av banene.

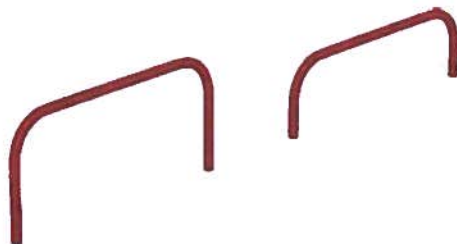
5. Trimapparater

Mål:

Det skal anlegges et trimområde med ca 5 forskjellige styrke- og uttøyningsapparater som blir fastmontert i grunnen. Underlaget skal være gummiastfalt. Det er plassert et tre rett syd for trimapparatene for å gi skygge til området på dagtid. Hensikten er at både brukere av banen og andre mosjonister vil kunne få glede av slike utendørs trimapparater. Eksempler på apparater vises under.

Uttøyningsstativ

Push-up stativ

Sit-ups benk

6. Lager

Mål: 3 x 5 m

Det skal oppføres et lagerskur til oppbevaring av bl.a. nett, mål og vedlikeholdsutstyr. Det vil hovedsakelig bli brukt av bydelen. Byggets mål er innenfor grenser som gir fritak fra søknad om byggetillatelse.

7. Ballbinge

Mål: 15 x 22 m

Det skal anlegges en ny ballbinge i stål. Den eksisterende ballbingen er nedslitt og lager mye støy fordi den er av tre. En ballbinge i stål lager mindre støy og er mer slitesterk.

8. Basketballbane

Mål: 14 x 7,5 m

Det skal anlegges en halv basketballbane, for spill i én kurv. Underlaget skal være gummi-asfalt. Hensikten er at man skal kunne trene og ha uformelle kamper på banen.

9. Bordtennisbord

Mål: 2,7 x 1,5 m

Det skal settes opp 3 stk bordtennisbord.

10. Sittegruppe 2

Mål:

Det skal lages en sittegruppe midt i anlegget, med 4 stk benker og 5 trær. Benkene skal være skåret ut i organiske former og være brede, slik at de også kan brukes til lek og spill. De vil kunne anvendes av både voksne og barn, som bruker parken eller baneanlegget på fritiden eller i skoletiden. Liknende benker har blitt etablert på Abildsø skole, og vises i bildet under. Sittegruppen på Bjølsenbanen vil ikke ha kunstgress i midten, men kantstein og jord rundt trærne.

11. Sekskanthuske

Mål: 7,7 x 6,6 m (stativet) / 14,9 x 13,2 m (inkludert underlag)

Det skal oppføres en sekskanthuske, som er et hexagonformet stativ med 6 husker. Underlaget skal være gummi-asfalt. Et slikt huskestativ har blitt etablert på Sinsen skole og er veldig populært blant barn. Under vises en tegning av stativet og hvordan det er anlagt på Sinsen skole.

12. Turnområde

Mål: ca 18 x 13 m

Det skal etableres et turnområde med flere forskjellige apparater, for å bidra til aktivitet, og bedre styrke og balanse hos barn. Eksempler på stativer er balansestokker, turnstenger og balanseringstau. Turnområdet skal også inneholde noen naturlige elementer, som klatrestener. Underlaget skal være gummiastfalt. Bildene under viser eksempler på type installasjoner som kan brukes.

Taubane

Balanseringstau

Turnstenger

13. Klatre- og turnstativ 9-12 år

Mål: ca 8,3 x 5,9 m (stativet) / 12,1 x 9,3 m (inkludert underlag)

Det skal anlegges et klatre- og turnstativ for store barn (9-12 år). Stativet skal inneholde flere forskjellige type aktiviteter. Underlaget skal være gummiastfalt.

14. Nettoppbane

Mål: 12 x 5,5 m

Det skal etableres en nettoppbane. En nettoppbane er en liten volleyballbane med nett som er mer tilpasset til bruk av barn. Underlaget skal være gummiastfalt.

15. Sittegruppe 3

Sittegruppe 3 skal bestå av 2 benker, hvor den ene også ha bord foran. De er plassert slik at de gir utsyn til flere av aktivitetene på den nordlige delen av banen. De passer fint for voksne som skal holde oppsyn med barna på plassen.

16. Klatre- og turnstativ 5-8 år

Mål: ca 2,6 x 4,2 m (stativet), 5,6 x 7,5 m (utvendig)

Det skal anlegges et klatre- og turnstativ for barn i småskolen (5-8 år), med flere forskjellig aktiviteter. Underlaget skal være gummiastfalt.

17. Sykkelbane

Rundt sekskanthusken og turn- og klatrestativet for barn i småskolen, skal det anlegges en bane for sykkel og sparkesykkel. Banen rundt sekskanthusken skal være egnet for mellomstore og store barn, og vil inneholde enkelte utfordringer i grunnen i form av humper o.l. Den lille banen rundt turn- og klatrestativet er beregnet på mindre barn og vil ha mindre hindre. De to banene er knyttet sammen med en vei langs turnapparatene. Underlaget skal være gummiastfalt.

18. Gressplen og trær

Det skal anlegges et nytt grøntområde, som knytter parken sammen med banen. Her skal det anlegges fem nye trær. Til sammen skal anlegget få elleve nye trær. Alle trærne skal være nyttevekster, som morelltrær, valnøtt trær og epletrær.

19. Stille sone

Det skal anlegges en sone for stillere lek helt nord på plassen, som er omkranset av det nye grøntområdet.

20. Lysanlegg

For å sikre at anleggets ulike flater, apparater og installasjoner kan brukes mest mulig - også i vinterhalvåret – vil det være hensiktsmessig å oppdatere lysanlegget på banen, slik at dette blir dimensjonert og tilrettelagt for den nye utformingen av banen.

Bydel Sagene

Oppgradering og utvikling av lekeplasser som forvaltes av bydelen

Alle kostnader er oppgitt i hele 1.000

Nr.	Park	Status	Forslag til tiltak	Kommentar	Estimert kostnad*
1.	Iladalen	Har dårlig utvalg av lekeapparater i forhold til antall brukere. Behov for utvidelse med nye apparater og aktivitetstilbud, samt bedre tilrettelegging av lekeplassen som helhet.	Etablering av 2 stk. nye større lekeapparater/installasjoner. Etablering av sykkelbane for barn eller lignende. Generell tilrettelegging og vedlikeholdsarbeider.	Iladalen er en av de tre store parkene i bydelen. Boligbygging i området i løpet av de senere årene har resultert i stor økning i bruken av lekeplassen.	430
2.	Arkitekt Rivertz plass	Bør oppgraderes pga. slitasje på apparater og underdimensjonert fallsone.	Etablering av 1 stk. nytt klatrestativ eller tilsvarende. Annen tilrettelegging.		70
3.	Bjølsenparken	Meget stor slitasje på eksisterende apparater og dekke. Behov for større grep og utvidelse av aktivitetstilbud. Vedlikehold av vippegyr i nord.	Etablering av 1 stk. stor klatreinstallasjon. Reparasjons- og vedlikeholdsarbeider.	Knyttes også til utviklingen av Bjølsenbanen, men det siktes her til etablering av en større frittstående klatreinstallasjon, som for eksempel "Spacennett" eller lignende.	280
4.	Åsenhagen	Behov for reparasjoner ved sandbasseng, samt vedlikehold av eksisterende lekeapparater.	Reparasjons- og vedlikeholdsarbeider.		80
5.	Torshov kirkepark	Vedlikehold av eksisterende lekeapparater. Bør også utvides med nye aktivitetstilbud.	Reparasjons- og vedlikeholdsarbeider. Etablering av nye apparater og installasjoner.	Sentral lekeplass i Åsen området.	200
6.	Torshovparken	Utskifting av installasjoner med stor slitasje, samt utvidelse med nye apparater.	Nytt klatrehus og andre apparater. Annen generell tilrettelegging og oppgradering av lekeplassen.	Torshovparken er en av de sentrale og mest brukte lekeplassene i bydelen.	400
7.	Presteløkka	Vedlikeholdsarbeider på husker, sklier og sandbasseng.	Reparasjons- og vedlikeholdsarbeider. Annen tilrettelegging.		40
SUM:					1.500

*) Estimerte kostnader inkluderer de samlede kostnadene for oppgraderingstiltak dvs. lekeapparater, byggearbeider, prosjektering m.m.

141

Oslo kommune
Bydel Sagene
Bydelsadministrasjonen

Vedlegg til Bll-
sake 12/34

Saksframlegg

Saksmappe:
2003/23

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 03.09.2007
Arkivkode:
944.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	24.09.2007
ARBEIDSUTVALGET	25.09.2007
BYDELSUTVALGET	27.09.2007

RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM SKJENKE- OG SALGSBEVILLING FOR ALKOHOLHOLDIGE DRIKKER I BYDEL SAGENE

Bakgrunn for saken:

Bydelsutviklingskomitéen behandlet i møte 13.06.2007 et forslag fremsatt av komitéens leder (Eli Marie Aasen – AP) og nestleder (Ole Jørgen Nyhagen – SV) om retningslinjer for behandling av søknader om skjenke- og salgsbevilling for alkoholholdige drikker i Bydel Sagene.

De forslåtte retningslinjer hadde følgende ordlyd:

”RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM SKJENKE- OG SALGSBEVILLING FOR ALKOHOLHOLDIGE DRIKKER I BYDEL SAGENE

Hensikten med denne saken er å klargjøre hvilken informasjon Bydelsutviklingskomitéen (BYK) ønsker å få seg forelagt ved behandling av uttalelser til søknader om skjenke- og salgsbevilling for alkoholholdige drikker.

1. Lover og forskrifter.

Søknader om skjenke- og salgsbevilling for alkoholholdige drikker behandles etter:

- Alkoholloven § 1 – 7
- Lov om helsetjenesten i kommunene § 4a
- Oslo kommunes forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger av 03.05.06.

Bydelene avgir uttalelse til Næringsetaten før vedtak om bevilling fattes.

142

2. Kart, tegninger og befaring.

Etter Alkoholloven (§ 1 – 7) skal bydelen i sin uttalelse til søknader om bevilling legge vekt på følgende:

- Antall salgs og skjenkesteder
- Stedets karakter
- Beliggenhet
- Målgruppe
- Trafikk og orden
- Næringspolitiske hensyn
- Hensynet til lokalmiljøet for øvrig

Direktørens saksfremlegg skal, sammen med søknaden, belyse de nevnte forholdene. Det er av vesentlig betydning for komiteens behandling av søknadene at det foreligger godt illustrasjonsmateriale i form av kart og tegninger. Kravet til gode illustrasjoner gjelder for søknader som omhandler bevilling inne og i særlig grad der det søkes om bevilling for uteservering.

Det er viktig at illustrasjonsmaterialet fremkommer med:

- Serveringsstedets lokalisering
- Omfanget av serveringsarealet
- Atkomst fra serveringslokalet til serveringsarealet (ved uteservering)
- Nabogrenser og eierforhold
- Antall plasser og plasseringen av disse

Dersom det oversendte illustrasjonsmaterialet ikke belyser saken på en tilfredsstillende måte ut fra en vurdering av alkoholpolitiske, sosialpolitiske, næringspolitiske og miljømessige spørsmål, må saken returneres til Næringssetaten med anmodning om at tilstrekkelige opplysninger må følge saken, før den kan fremmes til politisk behandling i bydelen.

Det er ønskelig at bydelsadministrasjonen som en del av saksforberedelsene foretar en befaring av det serveringssted som søker om bevilling, og at det foretas en vurdering av søkerstedet i forhold til de kriterier som er satt i punktene over. En befaring er særlig viktig i forhold til en inspeksjon og vurdering av miljøbelastning og med tanke på "likhetsprinsippet".

En slik befaring er også av betydning for å vurdere om f. eks. vedlagt kart og tegninger er av en slik utførelse at det belyser saken tilstrekkelig.

Ved søknad om uteservering eller utvidet skjenke- og åpningstid inne, bør administrasjonen normalt foreta en befaring av stedet. Dersom det søkes om bevilling for ordinær åpnings- og skjenketid inne, er det i utgangspunktet ikke nødvendig med en befaring.

3. Nabovarsling.

Ved behandling av søknad om skjenkebevilling skal Næringssetaten, i hht. gjeldende kommunale forskrift, legge vekt på Bydelsutvalgets (BYKs) uttalelse. Komiteén

(Bydelsutvalget) er opptatt av å få en vurdering av ulemper ved salg og skjenking av alkoholholdig drikke. I de siste årene har det særlig vært fokusert på følgende forhold:

- Støy
- Søvnforstyrrelse
- Trivsel for naboene

I den grad komitéen har foreslått at det skal settes restriksjoner for bevillingen, har begrensingsforslagene i hovedsak knytte seg til støy, søvn og trivselsforhold.

Det er ingen automatisk varsling av naboene i søknader om skjenkebevillinger fra Næringsetatens side. Komiteen er derfor opptatt av at naboer bør varsles ved behandling av søknad om skjenkebevilgning. Dette gjelder særlig ved uteservering.

Primært ønsker komitéen at det foreligger en uttalelse fra borettslag, sameier, naboer til søkerstedet. En slik uttalelse vil bidra til en bredere opplysning av ulike aspekter ved saken. Komiteen er klar over at beboersammensetninger kan endres over tid og at det kan være divergerende synspunkter i saken også fra beboere og naboer. Det er av betydning for komitéens anbefaling at disse synspunktene fremkommer. Dessuten vil en slik varsling gi naboene mulighet til å presentere sine synspunkter i "åpent kvarter" før møtene. En mulighet som nå stort sett bare tilfaller søker.

Bydelspolitiet kan også være en aktuell kilde til informasjon og samarbeidspartner i bevillings og skjenkesaker.

Ved eierskifte og fornyelse av skjenkebevillingene (hvert 4 år) er det ønskelig at tidligere nabouttalelser følger saken til politisk behandling.

4. Bakgårder.

Uteservering i bakgårder hvor minst en boligenhet har vindu, dør eller balkong mot bakgården, eller hvor overnattingssted har minst ett soveromsvindu mot bakgården, skal i hht. gjeldende kommunale forskrift holde lukket mellom kl. 20.00 og kl. 9.00. Byrådet kan i tvilstilfelle avgjøre hva som skal regnes som bakgård etter denne bestemmelsen.

Byrådet kan gjøre unntak fra åpningstidsbegrensningen. I hht. den kommunale forskriften skal det i slike saker legges avgjørende vekt på den aktuelle bydels vurderinger.

Komiteen har i de siste mottatt enkelte slike bakgårdssøknader til behandling. Det er særlig viktig i slike saker at det foretas en befaring for å kartlegge de fysiske forholdene i lys av regelverket.

5. Antall salgs- og skjenkesteder.

Når det gjelder utsalgssteder for alkoholholdig drikke med høyst 4,7 volumprosent alkohol (butikker, m.m.), anser komiteen at det ikke er nødvendig med en befaring av disse stedene.

Komiteén ønsker imidlertid en årlig oppdatering over antallet slike salgssteder, slik at en kan følge med i utviklingen og gjøre vurderinger av antallet steder i forhold til alkoholpolitiske, næringsmessige, sosiale og miljømessige konsekvenser.

Komiteéen ønsker også en årlig oversikt over steder med skjenkebevilling i bydelen. Oversikten skal vise hvilke alkoholholdige drikker bevillingen omfatter samt skjenke- og åpningstid ute og inne.”

Bydelsutviklingskomiteén sluttet seg til de foreslåtte retningslinjer med 5 (2AP/1SV/1RV/1FRP) mot 2 (1H/1V) stemmer.

Bydelsdirektøren gjennomgår nedenfor de spørsmål som reises av Bydelsutviklingskomiteén, og legger frem et forslag til reglement med utgangspunkt i det utkast som vant tilslutning i komiteén.

Saksfremstilling:

1. Det rettslige grunnlaget for Bydelsutviklingskomiteéns uttalelser i bevillingssaker.

Alkohollovens § 1-7, 1. ledd, fastsetter at bevilling for salg og skjenking av alkoholholdig drikk gis av kommunen. Før søknaden avgjøres er det etter § 1 – 7, 2. ledd, obligatorisk å innhente uttalelse fra sosialtjenesten og politiet. Etter reglement for bydelene § 3-2, bygger bydelens oppgaver og myndighetsutøvelse bl.a. på sosialtjenesteloven. Det er følgelig nærliggende å anse bydelen som rette obligatoriske høringsinstans etter alkoholloven. Som sosialtjeneste skal bydelen først og fremst uttale seg om alkoholpolitiske, sosialpolitiske og miljømessige spørsmål, men kan også uttale seg om andre forhold.

I alkohollovens § 1-7a, 1. ledd, er det gitt bestemmelser om skjønnsutøvelsen ved avgjøring av bevillingssøknader. § 1-7a, 1. ledd, lyder:

”Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i §1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling.”

Etter forvaltningslovens § 17 skal saken opplyses så godt som mulig før vedtak fattes. Det gjelder imidlertid bare så langt utredning er nødvendig for å komme til en forsvarlig avgjørelse. Det betyr at det er tilstrekkelig å få belyst de forhold som det faktisk legges vekt på, ikke nødvendigvis alle forhold det *kan* legges vekt på etter alkohollovens § 1-7a, 1. ledd.

I Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger vedtatt av Oslo bystyre 03.06.2006 forutsetter sentrale bestemmelser at det foreligger uttalelse fra bydelsutvalget. Det gjelder §

4, bokstav a (generelle retningslinjer for behandling av søknader om salgs- og skjenkebevillinger) og § 1, bokstav c, 2. ledd (unntak fra åpningstidsbegrensningen for uteservering i bakgård). Det fremgår ingen nærmere krav til bydelsutvalgets uttalelse.

Slik bestemmelsene om bydelsutvalgets medvirkning i beslutningsprosessen er utformet, antas at det ikke er noe til hinder for at Bydelsutvalget – og Bydelsutviklingskomitéen etter delegert myndighet - kan avgi uttalelser vedrørende alle forhold som anses relevante ved søknadsbehandlingen, jf. alkohollovens § 1-7a, 1. ledd.

Etter kommunehelsetjenestelovens § 3-5 skal kommunelegen – dvs. bydelsoverlegen – være medisinsk-faglig rådgiver blant annet med hensyn til miljørettet helsevern. Det innebærer at bevillingssaker rutinemessig forelegges bydelsoverlegen til uttalelse.

2. Forhold det skal legges vekt på.

I alkohollovens § 1-7a, 1. ledd er det opplistet en rekke forhold det kan, men ikke må, legges vekt på ved søknadsbehandlingen. Bydelsdirektøren forstår Bydelsutviklingskomitéen slik at samtlige momenter i alkohollovens § 1-7a anses som relevante for komitéens uttalelser, men at det vil kunne variere etter omstendighetene i den enkelte sak hvor omfattende det enkelte moment skal drøftes i saksfremlegget. Bydelsdirektøren legger frem et forslag i overensstemmelse med dette.

3. Dokumentasjon – illustrasjonsmateriale.

Bydelsdirektøren er enig i at det er ønskelig at både søknad og omfattende dokumentasjon blant annet i form av kart og tegninger fremlegges i tilknytning til den enkelte sak. I stor grad vil en være avhengig av at Næringsetaten fremskaffer og oversender materialet, eventuelt etter særskilt anmodning fra bydelen.

4. Befaring.

Bydelsdirektøren er enig i at det i en del tilfeller vil være ønskelig med befaring, men vil samtidig peke på at dette er en ressurskrevende utredningsform. Befaring bør derfor bare benyttes når det er strengt påkrevd. Bydelsdirektøren foreslår at befaring brukes kun når det er søkt om etablering eller utvidelse av uteservering med skjenking eller når søknaden gjelder fravikelse av normaltidsbestemmelsene for serveringssteder med skjenking (inne/ute/gårdsrom) i forskrift om servering-, salgs- og skjenkebevillinger i Oslo.

5. Nabovarsel.

Det kan reises spørsmål hvor stor vekt en skal legge på nabouttalelser i skjenkesaker. Temaet ble berørt i Bydelsutvalgets uttalelse av 06.04.2006 vedrørende høringsutkast til endring i forskriften om åpningstider for serveringssteder og salgs- og skjenketider for alkoholholdige drikker m.v., der det var foreslått at det med hensyn til bakgårdsservering skulle kunne gjøres unntak fra åpningstids- og skjenkeforbudsbestemmelsene når samtlige berørte beboere (mht. åpningstid) /naboer (mht. skjenkeforbud), gårdeiere og drivere av overnattingssted gir samtykke til det.

Bydelsutvalget uttalte i den forbindelse:

”Bydelsutvalget anser regelen om at det kan gjøres unntak både fra åpningstidsbestemmelsen og fra skjenkeforbudet dersom alle berørte beboere/naboer, gårdeiere og drivere av overnattingssteder gir skriftlig samtykke, som ikke helt uproblematisk. I utgangspunktet har det naturligvis lite for seg å opprettholde restriksjoner når alle som restriksjonene skal tilgodese ikke ser behov for dem. På den andre side reiser servering/skjenking bygd på samtykke fra berørte enkelte spørsmål som burde vært omhandlet mer utførlig. Det gjelder blant annet definisjonen av ”beboer” (mht. åpningstid) og naboer (mht. skjenkeforbud) – er ulik betegnelse på den det kreves samtykke fra tilsiktet og hvem faller inn under begrepene (eier/husstand/enkeltperson over/under myndighetsalder)? Andre spørsmål er faren for utilbørlig press mot ”gjenstridige” beboere og hvordan det skal forholdes med bevillingen dersom samtykke trekkes tilbake eller boligenhet overtas av ny(e) beboer(e) som ikke ønsker å samtykke.

På denne bakgrunn vil Bydelsutvalget ikke støtte forslaget om at det kan gis unntak fra åpningstids- og skjenkeforbudsbestemmelsene i bakgårder med boliger selv om man har innhentet samtykke fra alle berørte beboere/naboer.”

Bydelsutviklingskomitéen fremholder imidlertid at ”uttalelse fra borettslag, sameier, naboer til søkerstedet vil kunne bidra til en bredere opplysning av ulike aspekter av saken”. Bydelsdirektøren ser ikke grunn til å gå imot et så klart uttrykt behov fra den instans som på Bydelsutvalgets vegne avgir uttalelser i bevillingssaker, men gjør oppmerksom på at nabovarsling fra bydelens side vil være ressurskrevende, noe avhengig av varslingsens form og omfang.

Omfanget av nabovarslingen bestemmes først og fremst av om nabovarsel skal utsendes i alle bevillingssaker eller om varsel skal begrenses til de saker hvor behovet er størst. Bydelsdirektøren foreslår at varslingen av ressursmessige grunner avgrenses til de saker hvor det er søkt om å etablere eller utvide uteservering med skjenking eller om å fravike normaltidsbestemmelsene for serveringssteder med skjenking (inne/ute/bakgård) i forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger i Oslo.

Det er videre et spørsmål om varsel skal sendes den enkelte beboer som kan bli berørt eller om det er tilstrekkelig å varsle på høyere nivå – det vil i praksis si borettslagsstyre, sameiestyre, private og offentlige gårdeiere. Det kan argumenteres for begge løsninger, men Bydelsdirektøren går av ressursmessige grunner inn for at varsel rettes bare til styre-/gårdeier-nivå.

Endelig er det et spørsmål om hva varselet skal inneholde og på hvilken måte eventuelle uttalelser fra den varslede skal kunne innvirke på behandlingen av saken. Når det gjelder innholdet, anser bydelsdirektøren at det vil være tilstrekkelig med en kort informasjon om hva saken gjelder og en oppfordring til å uttale seg, fortrinnsvis slik at uttalelsen så langt som mulig også gjenspeiler berørte enkeltbeboeres oppfatning. Det bør opplyses om at det er anledning til å være til stede i møtet og uttale seg muntlig før saken tas under behandling.

Det bør settes en kort frist for skriftlig uttalelse. Uttalelser som innkommer etter fristen kan ikke påregnes tatt i betraktning ved utarbeiding av saksfremlegget, men så langt det er praktisk mulig bør samtlige mottatte uttalelser gjøres kjent for komitéen (eventuelt Bydelsutvalget) senest ved sakens behandling.

6. Bakgårder.

Det er etter bydelsdirektørens oppfatning ikke nødvendig med egne saksbehandlingsbestemmelser for søknader om uteservering i bakgård, da de generelle reglene er dekkende.

7. Oversikt over bevillinger.

Oversikt over bevillinger kan innhentes fra Næringsetaten ved behov, gjerne årlig.

8. Forslag til reglement.

Med utgangspunkt i Bydelsutviklingskomitéens vedtak av 13.06.2007 legger Bydelsdirektøren frem følgende forslag til Reglement for behandling av søknader om bevilling for skjenking og salg av alkoholholdig drikk i Bydel Sagene:

Forslag til vedtak:

REGLEMENT FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM BEVILLING FOR SKJENKING OG SALG AV ALKOHOLHOLDIG DRIKK I BYDEL SAGENE

1. Uttalelser avgitt av eller på vegne av Bydelsutvalget angående søknad om skjenke- og salgsbevilling for alkoholholdige drikker skal bygge på vurderinger foretatt i henhold til alkohollovens § 1-7a, 1. ledd, som lyder:

”Ved vurderingen av om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i §1-7b første ledd er egnet til å ha bevilling.”

Samtlige momenter i alkohollovens § 1-7a anses som relevante ved utarbeidelsen av saksfremlegget, men omfanget av drøftelsen av det enkelte moment avhenger av omstendighetene i den enkelte sak.

2. Vurderingene forutsettes bygd på et tilstrekkelig faktagrunnlag, herunder søknad og illustrasjonsmateriale i form av kart og tegninger. Er det søkt om skjenkebevilling må blant annet følgende fremgå klart: serveringsstedets lokalisering, serveringsarealets omfang, atkomst fra serveringslokalet til eventuell uteservering, nabogrenser og eierforhold, antall bord/stoler og plasseringen av disse.

De faktiske forhold forventes opplyst først og fremst gjennom det materialet bydelen mottar fra Næringsetaten. Er dette utilstrekkelig, anmodes Næringsetaten om supplerende materiale.

3. Er det søkt om etablering eller utvidelse av uteservering med skjenking, foretas befarung. Det samme gjelder dersom det er søkt om fravikelse av normaltidsbestemmelsene for serveringssteder med skjenking i forskrift om serverings- salgs- og skjenkebevillinger i Oslo.

4. Er det søkt om etablering eller utvidelse av uteservering med skjenking eller fravikelse av normaltidsbestemmelsene for serveringssteder med skjenking i forskrift om serverings- og skjenkebevillinger i Oslo, varsles serveringsstedets naboer. Med naboer forstås borettslag-/sameiestyrer for og eiere av den bygning hvor serveringsstedet er lokalisert, tilgrensende bygninger og bygninger på den andre siden av gaten, ved bakgårdsservering også bygninger som rommer boliger/overnattingssted med vindu, dør eller balkong som vender ut mot gårdsrommet.

Varsalet skal forklare kort hva saken gjelder og inneholde en oppfordring til å uttale seg, fortrinnsvis slik at uttalelsen så langt som mulig også gjenspeiler berørte enkeltbeboeres oppfatning. Det opplyses om at det er anledning til å være til stede i møtet og uttale seg muntlig før saken tas under behandling.

Det settes en kort frist for skriftlig uttalelse. Uttalelser som innkommer etter fristen kan ikke påregnes tatt i betraktning ved utarbeiding av saksfremlegget, men så langt det er praktisk mulig gjøres samtlige mottatte uttalelser kjent for komitéen (eventuelt Bydelsutvalget) senest ved sakens behandling.

Gjelder saken eierskifte eller fornyelse ved periodens utløp, vedlegges eventuelle nabouttalelser mottatt i forbindelse med foregående behandling.

5. Det legges årlig frem en oversikt over salgs- og skjenkebevillinger i bydelen, hentet fra Næringsetatens register.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

FORNYELSEN 01.07.2012 - 30.06.2016 - KOMMUNALE SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER I OSLO

Sammendrag:

Bystyret vedtok den 22.04.2009 sak 114/09 "Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune". jf. alkoholloven § 1-7d. Bystyret vedtok den 28.09.2011 sak 290 "Diskriminering i utelive". Byrådet har i tråd med alkoholpolitisk handlingsplan et særlig fokus på målrettet kontroll for å avdekke og hindre skjenking av mindreårige, overskjenking, svart økonomi i bransjen, i tillegg bekjempelse av utelivsdiskriminering og utelivsrelatert vold.

Byrådet har satt i gang en rekke tiltak for å identifisere og sanksjonere de useriøse aktørene i bransjen. Dette innebærer blant annet et tettere forpliktende samarbeid med Oslo politidistrikt, kemnerkontoret og andre høringsinstanser. Kontroll av kommunale salgs- og skjenkebevillinger er blitt mer målrettet og det er etablert et prosjekt etter modell fra det svenske STAD - prosjektet.

Alkoholloven § 1-6 avgrenser bevillingsperioden for kommunale salgs- og skjenkebevillinger til inntil fire år ad gangen, med utløp 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Gjennom bestemmelsen gis bystyret mulighet til å fastsette nærmere lokale rammer for bevillingspolitikken i den kommende bystyreperiode. Dette medfører at alle som har kommunale salgs- eller skjenkebevilling må søke på nytt, denne søknadsprosessen er heretter omtalt som fornyelsen. Gjennom fornyelsen skal Oslo kommune vurdere hvor mange av byens skjenkebevillinger som skal gis tillatelse til fire nye driftsår. Dette gir kommunen en anledning til å gi avslag på søknader fra steder som har gjentatte brudd på alkohollovens regler, dokumenterte anmerkninger hos politi, skattemyndigheter eller andre høringsinstanser. Samtidig gir det kommunen mulighet til å fastsette nærmere vilkår for kommunale bevillinger i kommende kommunestyreperiode.

Denne saken bør vedtas før det fattes nye vedtak om salgs- og skjenkebevillinger i forbindelse med fornyelsen, slik at presiseringene av alkoholpolitisk handlingsplan og åpningstidsforskrift får betydning for hele neste bevillingsperiode.

De viktigste presiseringene vil være følgende:

- Fokus på utelivsdiskriminering
- Krav om typebeskrivelse i søknad om bevilling
- Søknadsplikt ved arrangementer rettet mot mindreårige
- Tidsavgrenset bevilling inntil ett år. (seks måneder i særskilte tilfeller)
- Tidsavgrenset åpningstid inntil ett år
- Vilkår for åpningstid ute
- Utvidelse av prøvebydelsprosjektet til alle bydeler (et år)
- Harmonisering av åpningstid for steder som ligger utenfor sentrum utenfor boligområder (kl 03.00) med åpningstider i sentrum (kl 03.30).

- Utvikling av Vertskapsbeviset
- Oppheve samordningsinstruksen

Saksfremstilling:

1. Innledning

Bystyret vedtok den 22.04.2009 sak 114/09 "Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune", jf. alkoholloven § 1-7d (byrådssak 116/08). Bystyret vedtok den 28.09.2011 sak 290 "Diskriminering i utelivet". Byrådet har i tråd med alkoholpolitisk handlingsplan et særlig fokus på målrettet kontroll for å avdekke og hindre skjenking av mindreårige, overskjenking, svart økonomi i bransjen, i tillegg bekjempelse av utelivsdiskriminering og utelivsrelatert vold.

Byrådet vil nedfelle kommunens praksis når det gjelder alkoholpolitisk handlingsplan (vedlegg 1) og Forskrift 2006-05-03-nr 460 om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger i Oslo (åpningstidsforskrift), se vedlegg 2 med innarbeidet forslag til presiseringer. I tillegg til alkoholloven og serveringsloven med tilhørende forskrifter, samt Sak 1 og tildelingsbrev, skal dette utgjøre styringsdokumentene for kommunens alkoholpolitikk for de neste fire år. Byrådet har vurdert at det ikke er behov for en utvidet høring, da byrådssak 116/08 var gjenstand for en bred ekstern høring og debatt i bystyrets organer. Byrådet foreslår at byrådet gis fullmakt til å foreta fremlagte presiseringer.

I foreliggende sak vil byrådet presisere den vedtatte alkoholpolitiske handlingsplanen og åpningstidsforskriften. Disse dokumentene skal være styrende for alkoholpolitikken for de neste fire år.

1.1 Byrådets politikk "Lett å få og lett å miste"

Byrådet vil at det skal være "lett å få og lett å miste" serverings, skjenke - og salgsbevillinger i Oslo kommune. Med dette mener byrådet at det skal være enkelt og ubyråkratisk å starte opp et serverings, salgs- eller skjenkested i Oslo. Samtidig skal det foretas en grundig og konkret vandelsvurdering av selskap og personer, som skal inneha en bevilning gitt av kommunen. Kravet tilandel er lovpålagt og hensynet bak bestemmelsen er at kommunen skal lukke ut useriøse aktører. Den mest effektive form for kontroll er at useriøse aktører aldri får bevilning. Byrådet viser til at alkoholloven § 1-7a hjemler kommunens skjønnsutøvelse ved behandling av søknad om bevilning for salg eller skjenking mv. Denne bestemmelsen skal benyttes tydeligere i neste periode for blant annet å avgjøre om stedets historikk og personers egnethet vil få betydning for bevilning i Oslo kommune, jf. alkoholloven § 1-7a, første ledd, jf. § 1-7b, første ledd.

Det er en stor utfordring for kommunen at angitte personer i en søknad byttes ut etter at søker får utkast til avslag, grunnet vandelsanmerkninger. Om vandelsanmerkninger knytter seg til bevilningsselskapet eller eiere, skjer det normalt et eierskifte. Næringsetaten skal samtidig forholde seg til krav til saksbehandlingstid. Byrådet vil derfor innføre kortere bevillingsperioder hvor det er mistanke om proforma eierskifter eller stråmenn. Bevillingsperioden skal da settes fra seks til tolv måneder. I tillegg til Næringsetatens egne kontrollører, er det viktig at politi, kemner, skatte- og avgiftsmyndighetene, bydel og andre instanser etter serveringsloven § 11, bistår i å dokumentere om det er stråmenn eller andre mangler ved stedet. Se nærmere punkt 3.2 om alkoholloven § 1-10 – eierskifte.

Byrådet vil videreutvikle kontrollvirksomheten rettet mot salgs- og serveringssteder for å avdekke skjenking og salg av alkohol til mindreårige, skjenking av alkohol til åpenbart

påvirkede personer, omsetning og bruk av narkotika, utelivsrelatert vold, utelivsdiskriminering og alkohol som medbringes eller tas ut av skjenkestedet. Kontrollene blir målrettet og hyppigere til salgs- og skjenkesteder der det er størst sannsynlighet for at lovovertrедelser begås. Stedets historikk er her av avgjørende betydning som eksempelvis tidligere brudd på alkoholloven, bråk/støy, voldsbruk og utelivsdiskriminering.

Oslo kommune står også overfor store utfordringer når det gjelder svart omsetning og økonomisk kriminalitet i serverings- og skjenkebransjen. Samarbeidet med politiet, skatte- og avgiftsmyndighetene gir grunnlag for kontrolltiltak for å avdekke økonomisk kriminalitet i bransjen. I tillegg blir stedlige kontroller målstyrt ytterligere ut fra Næringssetaten og samarbeidende instansers spesifikke kunnskap om byens serverings- og skjenkesteder. Etter alkoholloven plikter politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene å informere bevillingsmyndigheten om de avdekker forhold som kan ha vesentlig betydning for bevillinger. Næringssetaten har de siste årene etablert et tett samarbeid med politiet, skattemyndighetene ved Skatt Øst, kemneren og bydelene når det gjelder utveksling av stedsspesifikk informasjon, kunnskap og risikovurderinger. Næringssetaten har videre utviklet nye kontrollmetoder som innebærer innhenting og analyse av regnskapstall fra bevillingshavere, jf. alkoholloven § 1-9, tredje ledd. Denne gjensidige utvekslingen av informasjon og kunnskap er grunnlag både for Næringsetatens egne stedlige kontroller og felleskontroller.

Byrådet vil at Næringssetaten skal opprette liknende samarbeid med tollmyndigheter, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Likestillings og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda i løpet av neste periode. Byrådet vil at disse opplysnings- og meldepliktene i alkoholloven § 1-15 og serveringsloven § 11 skal fungere optimalt for neste bevillingsperiode, slik at det ikke skal være noen salgs- eller skjenkesteder med alvorlige anmerkninger ved neste fornyelse.

1.2 Hovedmål for byrådets alkoholpolitikk for neste periode

Byrådet vil i foreliggende sak redegjøre for alkoholpolitikken for neste periode knyttet opp mot to hovedmål:

- **Oslo skal være en trygg hovedstad og**
- **Oslo skal ha seriøs drift av serverings- og skjenkesteder.**

Disse to hovedmålene kan deles i flere delmål. I denne saken vil det redegjøres for tiltakene som er iverksatt i innværende periode og de tiltak som ønskes igangsatt for neste periode. Tiltak på ett delmål vil også kunne oppnå effekt på et annet delmål. Eksempelvis vil tiltak mot overskjenking kunne få effekt på skjenking til mindreårige og mindre vold og støy i byen. Bedre samarbeid med kemner og politi, for å bekjempe svart økonomi i bransjen, kan føre til mindre overskjenking.

2. Oslo skal være en trygg hovedstad

Oslo kommunes første hovedmål for alkoholpolitikken kan konkretiseres i følgende delmål:

- Oslo skal ha et inkluderende og variert uteliv
- Det skal ikke skjenkes eller selges alkohol til mindreårige i Oslo
- Det skal være alkoholfrie arenaer i Oslo
- Overskjenking og vold knyttet til utelivet i Oslo skal bekjempes
- Bokvaliteten til Oslos innbyggere skal ivaretas

Byrådet vil nedenfor gjennomgå tiltakene som er igangsatt for å nå disse målene og herunder foreslå nye der det er grunnlag for dette. Opplæring, tydelig informasjon og

samarbeid med bransjen vil være viktig for alle tiltakene. Der det dokumenteres brudd på alkohollovens regler, eller kommunens vilkår for bevillingen, skal det sanksjoneres raskt.

2.1 Oslo skal ha et inkluderende og variert uteliv

Utelivsdiskriminering

Byrådet ønsker å videreføre kontrollvirksomheten med økt søkelys på utestedsdiskriminering, i henhold til punkt 3 i byrådssak 141/07, jf. kontrollstrategien punkt 2.2.6 i byrådssak 227/06. Dette skal også presiseres i alkoholpolitisk handlingsplan, jf. bystyrets vedtak av 28.09.2011 sak 290 vedtakspunkt 2, se vedlegg 3.

I 2009/2010 gjennomførte Næringssetaten et prosjekt rettet mot etnisk diskriminering i utelivet hvor det ble avholdt 128 kontroller på 148 steder ved bruk av parvis testing. Det ble observert forskjellsbehandling ved seks av kontrollene, og Næringssetaten konkluderte med at det hadde funnet sted etnisk diskriminering i fem av tilfellene, se rapport vedlegg 4. Det forelå ikke gjentatt diskriminering ved noen av stedene, og således ikke inndragningsgrunnlag i disse sakene. Næringssetaten etablerte i forbindelse med arbeidet i 2010 også et samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet og politiet vedrørende diskriminering i utelivet.

Meldeplikt

Det vil arbeidet med andre tiltak som vil kunne bidra til mindre diskriminering i utelivet, blant annet samarbeid og informasjon. Byrådet viser til serveringsloven § 11 hvor meldeplikt for flere kontrollmyndigheter fremgår, herunder Likestillings- og diskrimineringsombudet. Det vises til at det er Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda som skal føre tilsyn med og medvirke til gjennomføring av lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion, mv. (diskrimineringsloven), jf. denne loven § 13 og diskrimineringsombudsloven. Brudd på diskrimineringslovgivningen kan få betydning for bevillingen. Det er derfor viktig at kontrollmyndigheter med håndhevingsansvar for diskrimineringslovene opprettholder sin meldeplikt til Næringssetaten.

Diskriminering på grunnlag av funksjonsnedsettelse

Diskriminering på grunnlag av funksjonsnedsettelse er per i dag ikke en del av straffeloven § 349 a. Dersom Oslo kommune mottar tips om slike forhold, tas dette imidlertid alvorlig, og tipset rapporteres videre til ombudet eller tipser henvises videre til ombudet. Helse- og omsorgsdepartementet i Prop. 48 L (2010–2011). forslag til ny alkohollov, har vurdert lovregulering av tilgjengelighet under § 1-8 tredje ledd. Departementet konkluderte med at tilgjengelighet ikke er et hensyn som faller inn under alkohollovens formål og at det således ikke tas inn i alkoholloven.

Vilkår

Byrådet har vurdert om det skal innføres vilkår der det kreves at serveringssteder opplyser skriftlig ved inngangen om eventuelle krav til aldersgrense, dresskode, om stedet er fullt eller konkrete adgangsrestriksjoner. Byrådet har konkludert med at det ikke skal settes slike krav som vilkår for bevillingen. Det vil være utfordringer knyttet til innholdet i slike vilkår. For eksempel vil "pent antrekk" og "dress" kunne forstås ulikt. Det er således usikkert om et slikt vilkår vil gjøre det enklere for kommunen å sanksjonere eller dokumentere at det har skjedd diskriminering. Det vises til at opplysninger i tilknytning til stedet om alder, kleskode eller lignende ikke vil hindre stedet fra å anføre andre grunner til at personen ikke slapp inn, som for eksempel at personen var for beruset eller har opptrådt i strid med ro og ordensreglement i tilknytning til stedet. Det er ikke ulovlig å forskjellsbehandle gjester, men det er ulovlig å forskjellsbehandle gjester basert på etnisk tilhørighet, hudfarge og seksuell orientering. Byrådet vil fortsette å arbeide med å redusere diskriminering i Oslos uteliv.

Typebeskrivelse

Byrådet foreslår i stedet at det tas inn et krav om typebeskrivelse i søknadsskjemaet. Bevillingen kan gjelde for en bestemt type virksomhet, jf. alkoholloven § 4-2 fjerde ledd. Dokumentasjonskravet forutsettes gjort enkelt og lettfattelig, både av hensyn til søker og bevillingsmyndigheten. Det vil være en enkel løsning hvor søker krysser av for rubrikker med ferdigutfylte alternativer på søknadsskjemaet på nett, eksempelvis om det er en bar, restaurant og/eller diskotek, kultursted, aldersgrense, inngangsbetaling osv. Typebeskrivelse kan gi bevillingsmyndigheten indikasjoner til å vurdere nærmere vilkår til bevillingen, som for eksempel aldersgrense ved et sted eller kortere åpningstid, se nærmere utdypet under pkt 2.2.

Disse tiltakene vil kunne forenkle det å målrette Næringsetatens kontroller mot utesteder som retter seg mot et ungt publikum. Bevillingshaver må underrette Næringsstaten om typebeskrivelse og aldersgrense på søknadstidspunktet, og ut i fra dette og tidligere erfaringer ved stedet (jf. alkoholloven § 1-7a) vil ovennevnte vilkår kunne settes.

Politiet har bedt om en typebeskrivelse for lettere å kunne uttale seg konkret om søknaden. Søkers opplysninger om type sted vil videre være nyttig for bydelen i deres arbeid med høringsuttalelser som sosialtjeneste. Formålet er videre å målrette planlegging og gjennomføring av kommunens kontroller.

Byrådet vil at Oslos uteliv skal være inkluderende og tilgjengelig for alle og at usaklig forskjellsbehandling skal unngås. Byrådet skal ha fortsatt fokus på etnisk diskriminering i utelivet. I løpet av perioden skal det gjennomføres flere kontroller med avdekking av etnisk diskriminering som formål. Det viktige nybrottsarbeidet Oslo kommune gjennomførte i 2010 (se vedlegg 5 brev av 23.05.2011 fra BLD) og samarbeidet som ble etablert, skal videreutvikles.

Oslo kommune vil sanksjonere ved gjentatte brudd ved å inndra skjenkebevillingen for en kortere eller lengre periode.

2.2 Det skal ikke skjenkes eller selges alkohol til mindreårige i OsloMålrettede kontroller

Byrådet skal opprettholde målrettede og hyppige kontroller mot steder hvor stedets historikk viser at det erfaringsmessig foregår salg eller skjenking av alkohol til personer under 18 år. Kontrollene målrettes i størst mulig grad mot steder med yngre publikum. Byrådet skal videreføre sanksjoner etter nulltoleranseprinsippet for steder hvor det dokumenteres salg eller skjenking av alkohol til mindreårige. Byrådet vil i neste periode prioritere raske sanksjoner ved brudd på alkoholloven § 1-5 annet ledd. Byrådets sak som delegerer sanksjonskompetanse til Næringsstaten for inntil fire ukers inndragning og redegjørelse for praksis, følger som vedlegg 6.

Søknadsplikt for arrangementer rettet mot mindreårige

Som nevnt under punkt 2.1 er det foreslått at skjenkesteder opplyser om typebeskrivelse, herunder aldersgrense, i søknadsskjemaet. Om et skjenkested ønsker å ha et arrangement for mindreårige, må det søkes om dette på forhånd til Næringsstaten. Med skjenkested i denne sammenheng menes ikke restauranter, konsert- og kulturscener. I søknaden må det fremgå om det skal tas inngangspenger, hvor mye, stengtidskrav, krav til vakthold og at alkohol ikke skal være tilgjengelig på arrangementet.

Det foreligger en potensiell stor fare for overtredelser av alkohollovens bestemmelser i forbindelse med arrangementer rettet mot mindreårige. Videre er det registrert at flere av

stedene som arrangerer slike fester tar inngangspenger. Næringsetaten har de siste årene mottatt meldinger fra foreldre, kontrollører og andre offentlige myndigheter på at denne billettinntekten ikke registreres på kasse. Mange billetter omsettes gjennom forhåndssalg på skoler hvilket vanskeliggjør kontrollen. Ved å gjøre slike arrangementer søknadspliktige har man mulighet til å følge opp arrangementet og melde fra til skattemyndighetene. Vilkåret antas å vanskeliggjøre denne type økonomisk kriminalitet.

Søknadsplikt for arrangementer rettet mot mindreårige vil minimere risikoen for at personer som ikke fyller alderskravene blir skjenket alkohol. Helsedirektoratet har uttalt at det er spesielt viktig å benytte vilkår som virkemiddel ved arrangementer som involverer barn og ungdom. Et slikt vilkår vil klart fremme alkoholovens formål og lette kontrollen for offentlige myndigheter. Det vises også til at det i Oslo er nulltoleranse ovenfor steder som skjenker alkohol til mindreårige.

Oslo kommune vil sanksjonere ved brudd ved å inndra skjenkebevillingen for en kortere eller lengre periode (nulltoleranse).

2.3 Det skal være alkoholfrie arenaer i Oslo

Byrådet er opptatt av at det sikres alkoholfrie arenaer for både barn og voksne i Oslo. Byrådet vil opprettholde restriksjoner mot skjenkebevilling for arrangementer som retter seg mot barn og unge. Det opprettholdes konseptbegrensninger for tildeling av salgsbevillinger, jf. åpningstidsforskriften § 4 a og forbudet i alkoholforskriften § 3-4.

Det har vært praksis i Oslo kommune at skjenkebevilling normalt ikke gis til butikker. Det er imidlertid presisert i forbindelse med innvilgelse av skjenkebevilling til Fiskeriet, byråds sak 1104/10, at det kan tildeles skjenkebevilling til et lokale hvor det er kombinert butikk og serveringssted. Det er en forutsetning at stedet må fremstå som et kombinert serverings- og butikklokale hvor butikkens matvarer kan karakteriseres å falle inn under spesialforretning, og at de matvarer som inngår i butikkvirksomheten har en nær og naturlig sammenheng med serveringsvirksomheten.

2.4 Det skal være en nedgang i overskjenking og vold knyttet til utelivet i Oslo

Drikkemønster

Skjenkemyndigheten kan ikke ta på seg ansvaret for hvordan innbyggerne og tilreisende konsumerer alkohol før de går ut på byen. Oppdatert statistikk viser at det er en liten nedgang i alkohol konsumert i restaurantnæringen samt en økning i privatkonsumet. Oppdaterte tall fra Sirius, fra høsten 2009, svarer til figur/tabell 34 i rapporten fra 2007. Om vi bruker de samme kategoriene som i rapporten, blir tallene for konsumert alkohol følgende:

Hjemme	47 %
Hos andre	25 %
Utested	17 %
Annet	11 %

Det skjenkemyndigheten kan ta ansvar for er at gjester, som ikke klarer å slutte å drikke, ikke møter servitøren som ikke klarer å slutte å skjenke.

Inspirasjon fra STAD-prosjektet i Stockholm

Overskjenking og vold ble gjenstand for stor medieoppmerksomhet i 2010, og både Oslo politidistrikt og Oslo kommune begynte å se til Stockholm og STAD-prosjektet, som kunne vise til gode resultater i forhold til redusert overskjenking og vold. Innføring av en samarbeidsmodell inspirert av STAD ble også diskutert under Politirådets årlige strategikonferanse den 26.11.2010. Der ble det bestemt at Næringsetaten og Oslo politidistrikt (Sentrum politistasjon) skulle inngå et tettere samarbeid om overholdelse av

alkohollovgivningen, med et særlig fokus på overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og svart arbeidskraft.

Helsedirektoratet og Politidirektoratet inviterte representanter fra Oslo kommune og Oslo politidistrikt til et samarbeidsmøte 17.12.2010. Helsedirektoratet, som ansvarlig for forvaltningen av alkoholloven, har fått i oppdrag å gjennomføre tiltak for å gi økt fokus på salgs- og skjenkesteders overholdelse av alkoholloven, samt å styrke kvaliteten på kommunens kontrollvirksomhet.

I 2011 startet et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune, Oslo politidistrikt, Politidirektoratet og Helsedirektoratet med formål å redusere og forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser i Oslo. Prosjektet har hentet inspirasjon og erfaringer fra STAD-prosjektet i Stockholm. STAD-prosjektet gikk ut på å øke politiets tilstedeværelse på skjenkesteder, samt opplæring av ansatte. Politiet vil også ha en sentral rolle i gjennomføringen av prosjektet i Oslo kommune.

Oslo kommune er prosjekteier og en arbeidsgruppe har gjennomført en kartleggingsfase i et definert område av Oslo. Arbeidsgruppen ble avviklet den 15. 09.2011 og erstattet med en prosjektgruppe. Det er ansatt en prosjektleder fra 11.11.2011. Prosjektgruppen vil i tillegg bestå av to fra Næringssetaten, en fra Rusmiddeletaten, en fra Oslo politidistrikt og en representant fra bransjen. Byrådet ser det som viktig at bransjen involveres og får eierskap til prosjektet. Dette skjer gjennom prosjektgruppen, som skal vurdere aktuelle tiltak, implementere valgte tiltak og fastsette navn på prosjektet. SIRUS skal følge prosjektet forskningsmessig uten økonomiske omkostninger for prosjektet. Næringssetaten og politiet skal omprioritere innen vedtatte budsjetter til egne bidrag og Helsedirektoratet skal dekke kostnadene til prosjektleder. Det er et toårig prøveprosjekt og målet er at metoden skal bli et fast prosjekt.

Byrådet mener at prosjektet vil styrke Oslo kommunes arbeid når det gjelder forebygging og kontroll med overskjenking og skjenking til mindreårige og underårige.

Målstyrte kontroller

Næringssetaten skal gjennomføre lovpålagte kontroller av kommunale salgs- og skjenkebevillinger. Hver bevilling skal kontrolleres minst én gang årlig, og kommunen skal utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkebevillinger, jf. alkoholforskriften § 9-7. Utover alkoholforskriftens minimumskrav på én kontroll per sted, målrettes de lovpålagte kontrollene utover dette. Byrådet påpeker at det ikke er et mål i seg selv å ha flest mulig kontroller i løpet av et år, men at kontrollene skal søke å avdekke lovbrudd. Kontrollene skal også i seg selv fungere preventivt og skjerpene på bevillingshaver.

Det vises til vedlagt kontrollstrategi 2011 for Næringssetaten, som byrådet vil ha videreført for hele bevillingsperioden med unntak av krav til antall kontroller, jf. vedlegg 8. Byrådet vil i stedet at 20 % av kontrollene skal gjennomføres i samarbeid med andre kontrollinstanser. Målrettede kontroller har allerede ført til en økning av inndragninger.

Økning av inndragninger

I perioden 01.01.2011 til og med 09.09.2011, har Næringssetaten hatt en markant økning av inndragninger av salgs- og skjenkebevillinger. Det har vært fattet 20 vedtak om inndragninger basert på kontrollørens observerte brudd på alkoholloven, mot fire i samme periode i 2010.

Dette skyldes at Næringssetaten har fått delegert inndragningskompetanse inntil fire uker, og at de målrettede kontrollene har medført flere dokumenterte brudd på alkoholloven.

Byrådet vil delegere all kompetanse til å fatte vedtak om inndragning og tilbakekall til Næringsetaten. Delegasjonen vil føre til at alle typer sanksjonsbetingende overtredelser vil få en raskere reaksjon fra Oslo kommune. Næringsetaten har i dag myndighet til å avslå en søknad basert på de samme overtredelsene.

Byrådet vil behandle eventuelle klagesaker og prinsippaker og vil således kunne justere etatens praksis hvis det skulle være behov. Byrådet vurderer at egen klagesaksbehandlingstid vil gå ned ved å delegere kompetanse til å inndra / tilbakekalle over fire uker til Næringsetaten.

2.5 Bokkvaliteten til Oslos innbyggere skal ivaretas

Byrådet har som mål at Oslo skal ha et variert og trygt uteliv med mange kvaliteter. Oslo kommunes utgangspunkt er at et variert uteliv er en berikelse for byen. Utelivet skal være til glede for beboere og tilreisende, skape arbeidsplasser og inntekter.

Åpningstider i henhold til Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, Oslo kommune 2006-05-03 nr 490 (åpningstidsforskriften)

I all hovedsak er åpningstidene i byen basert på hensyn til beboerinteresser. Oslo deles opp i områdene sentrum, indre del av sentrum, utvidet sentrumsområde (skjenkeblekkspruten) og utenfor sentrum utenfor boligområder. Oslo kommune har en differensiert åpningstid basert på områdets beliggenhet opp mot beboerinteresser. Det er også tatt hensyn til at ikke alle skal ned til sentrum etter at serveringsstedene i bydelene stenger. Sentrumslignende områder, som Frognerveien og Thorvald Meyersgate, har blitt definert som utvidet sentrumsområde. Byrådet åpner for at andre bydelssentre kan få utvidet tid, om bydelene ønsker dette.

Det følger videre av åpningstidsforskriften at serveringssteder i sentrum skal holde lukket inne mellom kl 03.30 og kl 06.00. Uteservering i sentrum skal holde lukket mellom kl 24.00 og kl 06.00. Dette gjelder også for utvidet sentrumsområdet. Indre sentrum kan ha uteservering til kl 03.30. Steder i boligområder skal ha lukket inne mellom kl 01.00 og kl 06.00, og ute mellom kl 22.00 og 06.00.

Harmonisering

Byrådet vil at områder som ligger utenfor sentrum, utenfor boligområder, som nå må stenge kl 03.00, skal ha harmonisert åpningstid med utvidet sentrumsområdet til kl 03.30. Byrådet vurderer at hensynene til beboerinteresser er ivaretatt ved at området er definert som utenfor boligområder. Byrådet ser ingen god grunn til å opprettholde en forskjell på 30 minutters åpningstid inne. Åpningstiden ute er til kl 24.00 ved begge områdene.

Innskrenket åpningstid

Byrådet vil åpne opp for at steder hvor det er mye støy- og ordensmessige problemer, direkte forbundet med stedet eller i nær tilknytning til stedet, kan få innskrenket åpningstid, jf. stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, eier/personer med innflytelse og/eller stedets historikk. Dette vil særlig gjelde for steder som primært henvender seg til et yngre publikum. Det følger av åpningstidsforskriften § 1 e) "*Når særlige grunner foreligger, kan det gjøres unntak fra åpningstidene i forhold til tidene fastsatt i a)-d).*" Unntak gjelder både ved utvidet og innskrenket åpningstid. Det er fast praksis for hva som regnes som "særlig grunn" knyttet til utvidet åpningstid. "Særlig grunn" knyttet til innskrenket åpningstid har ikke samme praksisgrunnlag. Byrådet viser til at hensynene i alkoholloven § 1-7 a kan benyttes analogisk for å innskrenke åpningstiden. Det skal også legges vekt på den aktuelle bydels vurdering, herunder bydelens retningslinjer. Det vises til alle ordensforstyrrelser og vold som Oslo sentrum er preget av i helgene, jf. Oslo politidistrikts rapport "Vold i Oslo 2009", vedlegg 7.

Byrådet vil delegere Næringsetaten all myndighet til å fatte vedtak etter åpningstidsforskriften, med unntak av vedtak om hvorvidt et serveringssted befinner seg i sentrum, fastsettelse av hvilke områder som regnes som indre deler av sentrum og saker av prinsipiell karakter etter kommuneloven § 20 nr 3. Næringsetaten skal for øvrig fatte vedtak etter bydelenes egne retningslinjer om åpningstider, se punkt 2.5.2.

Vilkår om åpningstid ute

Det gjelder i dag ingen regulering av tilstedeværelsen av musikk utendørs bortsett fra støyforskriftens bestemmelser. Støy fra bevilingssteders uteområder følger i dag stort sett stedenes individuelle åpnings- og skjenketider ute. Musikk utenfor serveringssteder har en tendens til å akkumulere menneskelig støy, som må kompensere for høy musikk. Byrådet er av den oppfatning at det vil være hensiktsmessig å vurdere å innføre et krav om at åpningstid ute etter kl 23 gis på vilkår om at musikk ikke blir spilt ute. Dette for å sikre beboere i nærheten av utesteder.

Overtredelser av vilkåret vil føre til at stedets uteservering må stenge tidligere.

Bakgårder

Bakgårder er særlig regulert med hensyn til beboerinteresser. I de tilfellene hvor det er bakgård med beboervinduer inn mot bakgården skal det etter dagens åpningstidsforskrift være ro fra kl 20.00. For neste periode vurderer byrådet at dette bør opprettholdes.

Byrådet kan gjøre unntak fra åpningstidsbegrensningen. Det skal legges avgjørende vekt på den aktuelle bydels vurdering. Søknader om utvidet åpningstid i bakgårder kan gis med inntil ett års prøvetid. I denne prøvetiden vil utvidet åpningstid kunne bortfalle med 14 dagers varsel basert på kvalifiserte klager fra beboere i nabolaget.

Byrådet viser til at det fremgår av serveringsloven § 15, tredje ledd at "*Vedtak om å innskrenke åpningstidene fastsatt etter kommunale forskrifter tidligst kan tre i kraft tre måneder etter at vedtak er fattet*". Byrådet vurderer at dette gjelder for innskrenking av åpningstider generelt. Når 14-dagersfristen ved bakgårder settes som vilkår for utvidet åpningstid, er alternativet at stedet ikke får utvidet åpningstid. Utvidet åpningstid i bakgårder med beboervinduer er et unntak som kun skal gis hvis beboere ikke plages av støy knyttet til utvidelsen. Etter prøveperioden på ett år vil tre måneders regelen i åpningstidsforskriften gjelde også i disse tilfellene.

Byrådet viser til den viktige rollen den aktuelle bydelen og politiet har i forbindelse med å dokumentere støy og ordensmessige problemer ved et serveringssted, og rapportere dette videre til Næringsetaten.

Tidsbegrenset bevillingsperiode

Det følger klart av Rundskriv IS-5/2008 s 51 at kommunen kan gi bevilling for en kortere periode, jf. formulering "inntil 4 år". Det vil si at det kan gis bevilling for inntil ett eller flere år av gangen. Det fremgår at rundskrivet at dette særlig er aktuelt dersom det er ønskelig med hyppigere vurderinger av bevillingene.

Ordningen med tidsbegrenset bevillingsperiode gir rettslig sett kommunen en mulighet til en total revurdering av alkoholpolitikken. Ved fornyelse av bevilling har kommunene også en mulighet til å endre vilkårene i bevillingene som gjelder salgs- og skjenketidene, jf. Ot.prp.nr 7 (1996-97) s. 50. Som følge av at det treffes nye vedtak, kan endringene vurderes individuelt i den enkelte sak.

Byrådet foreslår at Oslo kommune i større grad benytter seg av anledningen til å gi bevilling eller åpningstid for en prøveperiode på inntil ett år i følgende tilfeller:

- ved serveringssteder hvor det erfaringsmessig er mye støy, uorden og politimessige forhold rapportert fra naboer, politiet og/eller bydelen m.m. Dette bør gjelde både inne- og uteserveringen ved stedet
- ved innvilgelse av søknad om utvidet åpnings- og skjenketid inne og/eller ute hvor det er mulighet for at utvidelsen vil kunne berøre beboere i området i nevneverdig grad.
- ved serveringssteder beliggende i nærhet av f.eks skole, barnehage, fritids plass eller lignende, og hvor det har vært eller er berettiget bekymring for støy/uorden, bør det vurderes å gi bevilling fra f.eks kl. 1700 i en prøveperiode
- ved mistanke om stråmannsvirksomhet eller annen økonomisk kriminalitet som bør etterforskes nærmere

At bevillingsperioden gis for inntil ett år fra vedtaksdato vil medføre at bevillingen automatisk faller bort dersom bevillingshaver ikke selv søker om fornyelse av perioden. Dersom det i prøveperioden innrapporteres og mottas klager på støy og uorden, eller politiet rapporterer om fortsatt mange utrykninger og tilkallinger til området grunnet politimessige forhold skal ny bevilling nektes. Dette forutsetter at forholdene er av et visst omfang og karakter.

Dersom det i løpet av bevillingsperioden kommer inn søknad om eierskifte til etaten skal likevel ikke perioden på ett år forskyves. Ny eier får da kun bevilling for den gjenværende perioden tidligere bevillingshaver hadde bevilling. Dette begrunnes med at etaten og andre offentlige instanser må ha tid på å innhente erfaringer ved stedet. I tillegg vil dette forhindre at bransjen spekulerer i at det ved eierskifte kontinuerlig kan fornye perioden for ett år og dermed forhindre et eventuelt avslag på søknad om bevilling. Byrådet vil ved mistanke om stråmann og/eller proforma eierskifte sette bevillingsperioden til seks måneder.

Da vilkåret vil være fundert på rent faglige og erfaringsmessige forhold ved det enkelte sted, anses det som formålstjenelig at vilkåret fastsettes og vedtas på fagetatens fullmakter.

Krav til ordensvakter ved skjenkesteder

Vaktvirksomhetsloven ble endret ved lov av 19.06.2009 nr. 85, med virkning fra 01.04.2011. Endringen innebærer at loven gjelder for alle ordensvakter ved skjenkesteder fra og med 01.04.2012, jf. vaktvirksomhetsforskriften § 52 bokstav e. Fra og med 01.04.2012 må alle ordensvakter ved utesteder være godkjente vektere. Kravene til vektere følger av vaktvirksomhetsforskriften og innebærer at alle ordensvakter må oppfylle blant annet krav til vandel, utdanning, uniform og legitimasjon.

Endringene vil ha store konsekvenser for vakthold ved skjenkesteder, og vil antagelig føre til bortfall av behovet for at Oslo politidistrikt pålegger godkjente ordensvakter. Tidligere har lov om vaktvirksomhet av 05.01.2001 nr 01 (opphevet) kun vært gjeldende for ordensvakter ved skjenkesteder, hvor skjenkestedet ikke hadde egne ansatte ordensvakter (egenvakthold). I tillegg kan Oslo politidistrikt pålegge serveringssteder å holde godkjente ordensvakter jf. serveringsloven § 16.

Oslo politidistrikt pålegger per i dag ikke skjenkesteder å ha et visst antall ordensvakter. Byrådet vil innføre vilkår om at skjenkesteder oppfyller politiets krav til antall ordensvakter til enhver tid, hvis politiet endrer sin praksis.

2.5.1 Bydelsutvalg/bydelen

Bydelsutvalgene ivaretar rollen som lovpålagt høringsinstans som sosialtjeneste, jf. alkoholloven § 1-7 andre ledd. Som høringsinstans er bydelsutvalget avgrenset til å uttale seg som sosialtjeneste. Bydelsutvalget er i høringsprosessen oppfordret til spesielt å være oppmerksomme vedrørende erfaring med støy og uro ved stedet, konflikt med beboerinteresser og eventuell annen kunnskap om drift og eierskap.

Høringsfrist

Byrådet bemerker at det er knyttet visse utfordringer til bydelsutvalgenes forvaltning av rollen som høringsinstans etter alkoholloven. For det første er det kun én bydel som har delegert høringsuttalelser til administrativ behandling. Dette innebærer at samtlige saker i de øvrige bydelene behandles politisk av bydelsutvalgene, som møter ca hver fjerde uke. Næringsetatens høringsfrist på to uker blir normalt oversittet. Næringsstaten kan ikke fatte vedtak uten den lovpålagte høringsinstansens uttalelse. Dette fører til lenger saksbehandlingstid for etaten og lenger tid for søker å vente på vedtak. Bydelene anmodes om at saker behandles administrativt, i hvert fall alle kurante saker.

Næringsstaten har presisert at der bydelsutvalget anbefaler søknaden avslått må dette underbygges og dokumenteres. Kopi av saksprotokollen skal vedlegges.

I fornyelsesprosessen legges det opp til bistand opp mot bydelens administrasjon, veiledning og annen informasjon for å sikre god og effektiv behandling for bydelen, slik at deres interesser og hensyn best mulig kan belyses så tidlig som mulig i prosessene.

2.5.2 Forsøksordning med at enkelte bydeler fastsetter åpningstider i egen bydel

Bystyrets vedtak av 22.04.2009 sak 116 delegerer myndighet til fem bydeler til å bestemme åpningstider/retningslinjer:

«Bystyret delegerer til bydelsutvalgene i Ullern, Frogner, Grünerløkka, Alna og Søndre Nordstrand å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel. Næringsstaten behandler søknadene på grunnlag av bydelsutvalgenes bestemmelser. Bare klagesaker og tvilstilfelle går til behandling i bydelsutvalgene. For bydelene Frogner og Grünerløkka gjelder delegasjonen de områdene som ligger utenfor det som i dag omtales som "skjenkeblekkspruten".»

Bydel Alna, Frogner, Grünerløkka, Søndre Nordstrand og Ullern ble delegert myndighet til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel. Det bemerkes at det i saken ikke er fastsatt nærmere evalueringskriterier.

Med unntak av bydel Søndre Nordstrands innskrenking av åpningstid utenfor boligområde, og bydel Grünerløkkas innskrenking av åpningstid ute med en time ved adressen Brenneriveien 9, er det ikke foretatt innskrenking av åpningstider i prøvebydelene. Bydelene Ullern og Alna har ikke gitt retningslinjer som avviker fra Oslo kommunes fastsatte åpningstidsforskrift.

Prøvebydelene har regulert utvidet åpningstid i flere områder enn hva som følger av Oslo kommunes forskrift av 2006 med tilhørende byrådssaker. Det er særlig i bydelene Frogner og Grünerløkka det er foretatt en liberalisering av åpningstidene i forhold til Oslo kommunes forskrift. Det går frem av tilbakemeldinger fra de aktuelle bydelene at det i prøveperioden ikke har ført til stor økning i bydelenes ressursbruk, og at det ikke er innkommet tilbakemeldinger fra publikum eller næringen som knyttes til prøveordningen. Det har ifølge bydelene Frogner og Grünerløkka ikke innkommet ytterligere klager over støy fra publikum. Det opplyses at konflikter rundt likebehandlingsprinsippet for det

vesentligste har oppstått som følge av ordningen med "skjenkeblekkspruten". Videre går det fram at nærhet og god kjennskap til bydelen er viktig for å ivareta bydelens interesser på en best mulig måte, og gir mulighet for individuell behandling. Lokale retningslinjer for åpningstider sikrer at det er de politiske ombudspersonene som representerer befolkningen i bydelen som får avgjørende innflytelse på utformingen av de skjenkepolitiske og beboermessige hensyn knyttet til utelivsnæringen. Bydelene uttrykker at de ser positivt på en videreføring av myndigheten, eventuelt også utvidet til å gjelde flere områder i bydelen og også til å avgjøre selve søknaden om bevilning.

Byrådet vurderer at forsøket ikke har gitt tiltrekkelig svar på om forsøket skal bli til en fast ordning. Det var kun to av fem bydeler som aktivt deltok i forsøket. Byrådet ønsker derfor å utvide forsøket som et tilbud til alle bydeler. Byrådet vurderer at bydelsutvalgenes bestemmelser om åpningstid for ulike områder i sin bydel bør vedtas som forskrift. Bydelens åpningstidsbestemmelse, som kan være annerledes enn det som følger av åpningstidsforskriften, vil være bestemmende for serverings- og skjenkenæringen i det berørte området. Bydelsutvalgene bør derfor fastsette åpningstidene som forskrifter med nærmere angitt geografisk virkeområde innenfor bydelen.

Næringsetaten vil fatte vedtak om åpningstid basert på den enkelte bydels lokale forskrift. Næringsetaten forholder seg til åpningstidsforskriften (vedtatt av bystyret) for de bydeler som ikke deltar i forsøket. I det tilfellet bydelen på et senere tidspunkt vedtar lokale åpningstidsforskrifter vil Næringsetaten fatte vedtak om endrede åpningstider for de berørte serverings- og skjenkesteder. Næringsetatens vedtak om innskrenket åpningstid vil tre i kraft tre måneder fra vedtakstidspunktet og vedtak om uendret eller utvidet åpningstid vil tre i kraft fra vedtakstidspunktet.

Forsøket skal gjelde frem til 30.06.2013, før det konkluderes med om dette skal bli en fast ordning. Utvidelsen av forsøket vil forskyve evalueringen av forsøket til 2013. Byrådet vil sette krav til evaluering av forsøket hvor det blant annet skal vurderes om det oppstår utfordringer for bydelen i å skille mellom sine ulike roller, om likebehandlingsprinsippet blir utfordret, om forutberegneligheten for næringen og beboere svekkes, mv.

Byrådet vil også se på om kontrollaspektet for Næringsetaten blir svekket. Det at bydelen kan endre åpningstider i prinsippet fra bydelsutvalgsmøte til bydelsutvalgsmøte, vanskeliggjør kontrollarbeidet. Byrådet viser til at det er Næringsetaten som skal fatte vedtak, også om endrede åpningstider underveis i perioden, slik at etaten til enhver tid skal være oppdatert på åpningstiden i de ulike bydelene. Vedtak som fører til utvidet åpningstid skal gjelde fra etatens vedtaksdato, mens vedtak som fører til innskrenket åpningstid skal gjelde tre måneder fra vedtaksdato. Etaten mottar eventuelle klager på åpningstid, men det er bydelsutvalget som behandler klagesaken og vedtar å sende den videre til fylkesmannen.

Byrådet har konkludert med å foreslå at forsøket utvides til å gjelde alle bydelene, med unntak av "skjenkeblekkspruten". Byrådet ser behovet for at bydelens kunnskap om nærmiljø vil være til hjelp ved fastsettelse av åpningstider. Det understrekes samtidig forvaltningslovens krav til likebehandling- at like søknader behandles likt- og at usaklig forskjellsbehandling er ulovlig.

2.5.3 Politiet

Politiet er lovpålagt høringsinstans, jf. alkoholloven § 1-7 andre ledd. Politiets hørings svar til Næringsetaten har normalt vært av generell karakter, og kunne således ikke gis særskilt vekt i behandlingen av søknader om salgs- eller skjenkebevillinger. Imidlertid har Næringsetaten inngått i dialog med politiet for å avhjelpe dette. Politiet har på sin side etterlyst typebeskrivelse av stedene for å gi bedre hørings svar. Næringsetaten er i disse

dager i ferd med å legge inn typebeskrivelse som en obligatorisk del av søknadsskjemaet. Dette vil gjelde for alle som søker om fornyet bevilling.

Det er i forberedelsesprosessen vært gjennomført møter med de involverte høringsinstanser med det formål å sikre gode og effektive prosesser, samt å utarbeide felles strategier. Næringsetaten har god erfaring med tett dialog i forbindelse med fornyelsen, slik at høringsinstansenes uttalelser blir presise og adekvate.

Det er i tilknytning til fornyelsen lagt til grunn et tett samarbeid med politiet, slik at stedets historikk, hvor det erfaringsmessig har vært knyttet ordensmessig spesielle utfordringer til, vil ha særskilt oppmerksomhet, jf. alkoholloven § 1-7 a (stedets karakter/beliggenhet). Videre er det inngått en avtale om samarbeid mellom Oslo politidistrikt ved Utlendings- og forvaltningsseksjonen og Oslo kommune ved Næringsetaten i skjenkesaker. Avtalen innebærer at det i hele arbeidet med fornyelse vil bli avholdt møter hver 14. dag for gjennomgang av saker for oppfølging samt erfaringsutveksling og drøftelser. Samarbeidets formål er å få frem et best mulig beslutningsgrunnlag i forbindelse med søknader om skjenkebevilling, samt å samarbeide om og samordne politiets og kommunens skjenkekontroller i større grad.

Byrådet vil at det skal avholdes møter mellom Næringsetaten og Oslo politidistrikt hver 14. dag også etter fornyelsen.

3.0 Oslo skal ha seriøs drift av serverings- og skjenkesteder

Oslo kommunes andre hovedmål for alkoholpolitikken kan konkretiseres i følgende delmål:

- Oslo kommune som en god premissleverandør for andre kontrollmyndigheter
- Økt egeninnsats mot økonomisk kriminalitet i bransjen
- Forhindre konkurransefortrinnet ved useriøs drift
- Formalisere og styrke samarbeid med politi, skatte- og avgiftsmyndigheter
- Bedre opplæring, veiledning og dialog med bransjen

Byrådet vil nedenfor gjennomgå tiltakene som er igangsatt for å nå disse målene og herunder foreslå nye der det er grunnlag for dette.

3.1 Oslo kommune som en god premissleverandør for andre kontrollmyndigheter

For å hindre det konkurransefortrinnet useriøse drivere i bransjen har, har Oslo kommune ønsket et særskilt fokus på å avdekke økonomisk kriminalitet i skjenkebransjen. Byrådet understreker at Oslo kommune, som bevillingsmyndighet, verken skal eller ønsker å overta politiets eller skatte- og avgiftsmyndighetenes rolle som overordnet kontrollmyndighet.

Bevillinger i søknadsprosessen og kontroll av innvilget bevilling, ved stedlig eller løpende vandelskontroll, gir bevillingsmyndigheten mye informasjon. Byrådet understreker at bevillingsmyndigheten skal informere politi, skatte og avgiftsmyndigheter om mistanker eller informasjon som kan kreve etterforskning, utover det som følger av formålet med alkoholloven. Byrådet viser til at det er skattemyndighetene som har ansvar for at næringsdrivende betaler korrekt skatt. Det er Skatt øst kontroll og rettsanvendelse som er ansvarlig for fastsetting der det må gjennomføres kontrollaktiviteter med sikte på å avdekke unndragelser. Enheten gjør egne begrunnede kontrollutvelgelser i tillegg til oppfølging av sentrale tiltak.

Næringsetaten informerer løtøpende politiet ved steder som etaten vil at politiet skal undersøke nærmere.

Her vil byrådet at Oslo kommune skal fortsette å bistå som en premisseleverandør og at dette skal bidra til å hindre svart økonomi i bransjen.

3.2 Økt egeninnsats mot økonomisk kriminalitet i bransjen

Vandelsekrav

Det fremgår av alkohollovens § 1-4 b at salgs- og skjenkebevillinger skal gis til *"..den for hvis regning virksomheten drives"*. Det er den juridiske enhet som har direkte økonomiske interesser og ansvaret for alkoholsalget/skjenking, som skal inneha bevillingen.

Vandelskravet i alkoholloven § 1-7 b er et sentralt og viktig virkemiddel for å sikre seriøse drivere i næringen. Det ligger i bevillingsmyndighetens ansvar å gi bevilling til den som faktisk driver.

Kontrollstrategi

I 2011 har etaten hatt et særlig fokus på økonomisk kriminalitet, og har blant annet etablert et prosjekt om kontroll av økonomisk kriminalitet i skjenkebransjen. I forbindelse med kommunens ovennevnte økte satsing og innsats knyttet til arbeidet mot økonomisk kriminalitet i bransjen er samarbeid med andre kontrollinstanser utviklet og intensivert. Det er gjennomført felles kontroller med Skattectaten, Oslo kemnerkontor og politiet. Nevnte kontrollmyndigheter har også samarbeidet om utvelgelse av kontrollobjekter, for å sikre en best mulig samordnet, strategisk og målrettet kontrollvirksomhet. Det er også utvekslet informasjon og erfaringer med andre kontrollmyndigheter.

I tillegg ses det nærmere på Næringsetatens egne kontrollmuligheter med henblikk på alkohollovens formål. Næringsetaten har i 2011 innhentet opplysninger om regnskap og drift fra 60 steder med skjenkebevilling, og regnskapsopplysningene vil bli gjenstand for analyse opp mot øvrige opplysninger som etaten har tilgang til, jf. alkoholloven § 1-9.

Byrådet vil ha økt fokus på rask og effektiv sanksjonering i saker på bakgrunn av økonomisk kriminalitet. Det er viktig å synliggjøre at regelbrudd har en høy oppdagelsesrisiko. Det er visse utfordringer i kampen mot svart økonomi; nøkkelpersoner som ikke lenger består vandelsvurdering blir byttet ut eller det skjer eierskifter.

Eierskifte – alkoholloven § 1-10

En bevilling faller bort ved overdragelse av virksomheten. Det samme gjelder ved overdragelse av alle eller en dominerende andel av aksjene eller andelene i et selskap som eier slik virksomhet. For å unngå unødvendig stans, med oppsigelser og stans i driften, hjemler alkoholloven en overgangsordning for den nye eieren. Overgangsordningen medfører at den nye virksomheten kan fortsette på den tidligere eiers bevilling i inntil tre måneder. Forutsatt at Næringsetaten er underrettet om dette og at det søkes om ny bevilling *"..uten ugrunnet opphold, og senest innen 30 dager, etter overdragelsen."*, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd. Kommunen kan gi ytterligere én måned ekstra hvis søknaden ikke er avgjort, og dette ikke skyldes søkers forhold.

Eierskifteregelen kan misbrukes og visse steder skifter eiere så snart de har fått bevilling. Andre tilfeller vil det skje et eierskifte rett etter at virksomheten har fått varsel om tilbakekall på grunn av dårlig vandel, eller rett før selskapet slås konkurs.

Innføring av tidsbetinget bevilling i inntil ett år

Om det skjer et eierskifte etter at søker har mottatt utkast til avslag for kommentar, anser byrådet at bevilling skal gis med vilkår om tidsbetinget bevilling i seks måneder.

I andre tilfeller kan det være tegn på stråmannsvirksomhet eller andre indikasjoner på økonomisk kriminalitet som bevillingsmyndigheten ikke kan dokumentere eller bevise

innen krav til saksbehandlingstid. I tilfeller hvor bevillingsmyndigheten finner at erfaringsmessige utfordringer ved stedet *ikke* er tilstrekkelig til avslag, men i grenseland, vurderer byrådet at bevilling kan gis med vilkår om tidsbetinget bevilling i inntil ett år.

Det anbefales at i forbindelse med fornyelsen i slike saker kan bevilling gis tidsbetinget i inntil ett år. Det er søker som har bevisbyrden for at det drives legitimt. I den tidsbetingede perioden er det opp til bevillingsmyndighetens kontrollseksjon og rette høringsinstans(er) å dokumentere useriøsitet ved stedet.

Byrådet søker i neste bevillingsperiode å gjennomføre raske tilbakekall, med virkning for den nye eieren, i eierskifteperioden.

3.3 Formalisere og styrke samarbeid med politi, skatte- og avgiftsmyndigheter **Samarbeid med høringsinstansene**

Byrådet understreker at det er satt i gang et viktig samarbeid mellom de ulike kommunale og statlige etater for å lykkes i å luke ut useriøse drivere. Disse høringsinstansene har opplysnings- og meldeplikt til bevillingsmyndigheten etter alkoholloven § 1-15 og serveringsloven § 11.

Oslo politidistrikt

Oslo kommune har som nevnt inngått en samarbeidsavtale med Oslo politidistrikt ved Utlendings- og forvaltningsseksjonen, hvor det blir avholdt møter hver 14. dag under arbeidet med fornyelsen. I tillegg til å ha fokus på det ordensmessige ved stedene vil også andre politimessige problemer diskuteres. Dette samarbeidet forventes å gi resultater i løpet av 2012. Byrådet vil opprette disse møtene etter at fornyelsen er over.

Oslo kemnerkontor

I tildelingsbrevene til Oslo kemnerkontor og Næringssetaten for 2011 understrekes behovet for tettere samarbeid mellom etatene. Dette samarbeidet vil bli videreført i 2012.

Skatt Øst

Et tett og løpende samarbeid er også etablert med Skatteetaten. Omorganisering av Skatteetaten våren 2011 har for etaten medført ekstra utfordringer og ressursbruk i forhold til forståelsen av innkomne høringsuttalelser. Dette skyldes at samtlige ansvarlige kontaktpersoner hos Skatt Øst ble skiftet ut med personer som på tidspunkt for oppstart ikke besatt nødvendig kompetanse sett hen til de behov Næringssetaten har i forhold til vandelsvurdering etter alkoholloven. Det er imidlertid gjennomført flere møter med Skatteetaten og samarbeidet etatene inntil utvikles løpende og tar etter hvert form.

Fornyelsen

Kemneren og Skatteetaten vil ha et særskilt fokus i fornyelsen på virksomheter hvor det erfaringsmessig knyttes betalingsmessige utfordringer til selskaper og personer som er involvert i virksomheten. Samarbeidet er godt i gang, og det er avholdt flere møter for å kartlegge og jobbe videre på generelt og spesielt grunnlag ut fra strategien som er lagt.

Det legges for øvrig strategisk opp til at det holdes et samlet fokus på steder og selskaper/personer hvor bemerkningene er omfattende. Steder/personer hvor det er få eller ingen bemerkninger, behandles effektivt på alle nivåer i søknadsprosessen.

Byrådet vil opprettholde dette samarbeidet etter at fornyelsen er over. Byrådets mål er at hvis høringsinstansene opprettholder sine løpende opplysnings- og meldeplikt vil det ved neste fornyelse ikke være så mange steder å luke ut.

3.4 Forhindre konkurransefortrinnet ved useriøs drift

Byrådet mener at vertskapsbevisordningen kan ha en potensiell stor verdi for publikum, skjenkestedene og Oslo kommune. Byrådet anbefaler at ordningen videreføres, men at den videreutvikles og forsterkes på følgende måte:

I første omgang bør det kun være serveringssteder med alkoholbevilling som inngår i ordningen. Stedet inngår en avtale med Oslo kommune ved å henge opp beviset. Det er stedet selv som vurderer at kriteriene for å henge opp vertskapsbeviset er oppfylt. Byrådet skal initiere kontakt med tidligere og nye samarbeidspartnere for sammen å definere kriterier som må være oppfylt fra stedets side. Ordningen skal være et dynamisk system hvor det skal være mulig å oppdatere publikum om hvilke steder som er en del av vertskapsordningen og eventuelle overtredelser som er innrapporterte fra samarbeidsinstansene.

Det foreslås at vertskapsbevisordningen igangsettes i forbindelse med fornyelsen. Ved å sende ut vertskapsbeviset automatisk til skjenkesteder som har fått bevilling, vil dette kunne føre til at flere av skjenkestedene velger å henge opp beviset enn ved dagens ordning. Etter dagens ordning må stedet selv søke. Byrådet antar at signaleffekten vil være større for de stedene som mister beviset, om flere steder hadde det i utgangspunktet.

Det er viktig at en eventuell evaluering av ordningen skjer basert på fastlagte parametre som økt omsetning og mindre tilbakekall av bevillinger ved steder som er en del av ordningen. Byrådet viser til en gjennomgang av ordningen, se vedlegg 9.

Samordningsinstruksen

Byrådet har vurdert at krav til dokumentasjon fra Plan- og bygningsetaten som ferdigattest evt. midlertidig brukstillatelse, tas inn i ordningen om vertskapsbevis.

Samordningsinstruksen, byrådssak 1028/02, er en instruks for samordning av Plan- og bygningsetatens, Brann- og redningsetatens og Næringsetatens saksbehandling i forbindelse med etablering og drift av serveringssteder i Oslo. Instruksen pålegger Næringsetaten å innhente dokumentasjon fra Plan- og bygningsetaten og Brann- og redningsetaten. Brann- og redningsetaten følger i dag ikke instruksen da de har endret regelverk og praksis å forholde seg til. Dokumentasjonskravet bortfaller derfor her. Dokumentasjon fra Plan- og bygningsetaten skal sikre at den bevillingspliktige virksomheten drives på sted som er godkjent for den aktuelle bruk. Etter fornyelsen av skjenkebevillinger for perioden 01.07.2004 til 30.06.2008 hadde de aller fleste steder denne dokumentasjonen i orden. Næringsetaten har beregnet at prosessen med å fornye skjenkebevillingen ble forsinket med ca to måneder på grunn av kravet til ferdigattest /midlertidig brukstillatelse. Dokumentasjonskravet har siden da vært fulgt opp ved løpende saksbehandling av enkeltsaker med påfølgende lengre saksbehandlingstid, samtidig som Næringsetaten ikke kan avslå en søknad som mangler disse dokumentene.

Ved opphevelse av samordningsinstruksen vil Næringsetatens saksbehandling bli mer effektiv samt at oppfølging av kravet om ferdigattest/midlertidig brukstillatelse vil bli fulgt opp av den instans som har myndighet til å følge opp brudd på det aktuelle regelverk. Byrådet ønsker å oppheve samhandlingsinstruksen for Plan- og bygningsetatens, Brann- og redningsetatens og Næringsetaten, men ønsker allikevel at dokumentasjonskravet fra Plan- og bygningsetaten tas med i ordningen med vertskapsbevis.

Arbeidstakerregisteret

Det er også ønske om å ta med krav til dokumentasjon på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret og har lovlige arbeidskontrakter. Dette er per i dag en del av dokumentasjonskravet i § 4 i åpningstidsforskriften. Imidlertid er det vurdert at

bevillingsmyndigheten ikke har hjemmel til å kreve slik dokumentasjon ved søknad om bevilling. Slikt krav kan derimot legges inn i vertskapsbevisordningen, som er en frivillig ordning for bevillingshavere. Byrådet forslår derfor at åpningstidsforskriften § 4 a) siste ledd og § 5 siste ledd oppheves.

Det understrekes at ordningen med vertskapsbevis kun vil avdekke mindre alvorlige overtredelser og bemerkninger ved stedet som alene ikke fører til tilbakekall av skjenkebevillingen, samt avdekke bemerkninger ved et sted som ikke er relevant i en vurdering av skjenkebevilling. Ved overtredelser som fører til tilbakekall av skjenkebevillingen, må dette automatisk føre til at stedet ikke lenger er en del av ordningen.

3.5 Bedre opplæring, veiledning og dialog med bransjen

Byrådet er av den oppfatning at dialog mellom kommunen og bransjen vil være et middel for å fremme seriøs drift. I dag gjennomfører Næringssetaten stedlige veiledninger hos bevillingshavere som ønsker det. Byrådet vil styrke dialogen mellom kommune og skjenkebransje gjennom å tilby opplæring og kursing av ansatte i forbindelse med implementeringen av STAD - prosjektet, og legge til rette for arenaer hvor kommune og bransje kan møtes.

4.0 Helsemessige og sosiale konsekvenser

Byrådet viser til byrådsak 223/11 om rusmiddelpolitiske strategier for Oslo kommune som ble avgitt den 29.09.2011, jf. vedlegg 10. I den saken settes det fokus på de delene av kommunalt rusarbeid som omfatter forebygging, tidlig intervensjon, samhandling, implementering og rullering av bydelenes ruspolitiske handlingsplaner. Byrådet vil opprettholde skille mot næringspolitiske spørsmål i tilknytning til omsetning av alkohol, som alkoholpolitisk handlingsplan omhandler. Den presiserte alkoholpolitiske handlingsplanen vil nedfelle kommunes fokus på kontroll av bransjen både med henblikk på overskjenking, skjenking til mindreårige, utelivsrelatert vold på den ene siden og svart økonomi på den andre siden. Dette mener byrådet på sikt vil kunne få positive helsemessige og sosiale konsekvenser.

4.1 Hjemtransport

Byrådet viser til alkoholpolitisk handlingsplan tiltak 1.4.3. Hjemtransport. Byrådet har innført samme takstsystem på nattetid som på dagtid og det er utvidet rutetilbudet på nattetid, brev fra Ruter følger som vedlegg 11.

Byrådet vil opprettholde fokus på hjemtransport og herunder se på drosjetilbudet på nattetid.

Lover og regelverk, tidligere vedtak

Alkoholoven § 1-6, bystyrets vedtak av 22.04.2009 sak 116, bystyrets vedtak av 28.09.2011 sak 290 og Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, Oslo kommune 2006-05-03 nr 490 (åpningstidsforskriften) er hjemler i saken.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det vil kunne påløpe ytterligere administrative kostnader ved utvikling og forvaltning av det strategiske kontrollarbeidet i løpet av bevillingsperioden.

Rapporteringsordning

Det er ikke vurdert behov for etablering av særskilt rapporteringsordning for utøvelse av delegert myndighet. Ferdig redigert alkoholpolitisk handlingsplan og åpningstidsforskrift vil oversendes Helse- og sosialkomiteen til orientering.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Byrådssaken om Fornycelsen 01.07.2012-30.06.2016 – kommunale salgs- og skjenkebevillinger i Oslo, tas til orientering.
2. Byrådet gis fullmakt til å foreta endringer i Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune vedtatt av bystyret 22.04.2009 sak 114, i tråd med denne saken.
3. Byrådet gis fullmakt til å foreta presiseringer og mindre endringer i Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger. Oslo kommune 2006-05-03 nr. 490 (åpningstidsforskriften) i henhold til denne saken.
4. Forsøksordningen med at bydelsutvalgene delegeres fullmakt til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel utvides til å omfatte alle bydeler. Sentrumsområdet ("Skjenkeblekkspruten") omfattes ikke av forsøket. Forsøket varer frem til 30.06.2013. Næringssetaten fatter vedtak om åpningstid på grunnlag av bydelsutvalgenes bestemmelser. Bare klagesaker og tvilstilfeller går til behandling i de bydelsutvalg som har vedtatt egne åpningstider. Vedtaket trer i kraft med virkning fra vedtaksdato.
5. Byrådet gis fullmakt til å fastsette evalueringskriterier for forsøksordningen.
6. Samordningsinstruksen, byrådssak 1028/02, oppheves fra vedtaksdato.

Byrådet, den 22 DES 2011

Torger Odgaard

Hallstein Bjercke

Vedlegg tilgjengelig på Internett:

1. Alkoholpolitisk handlingsplan for Oslo kommune, vedtatt 22.04.2009
2. Forskrift om serverings-, salgs-, og skjenkebevillinger, Oslo kommune 2006-05-03 nr 490 med endringer i kursiv
3. "Diskriminering i utelivet". vedtatt 28.09.2011 sak 290
4. Prosjekt mot etnisk diskriminering i utelivet
5. Kopi av brev fra BLD av 23.05.2011
6. Byrådets sak nr. 13/2010 - Delegasjon av vedtakskompetanse i inndragningssaker etter alkoholloven til Næringsetaten - justering og presisering av praksis
7. "Vold i Oslo 2009"
8. Næringsetatens plan for gjennomføring av stedlig kontrollvirksomhet 2011
9. Evaluering av ordningen med vertskapsbevis av 06.06.2011
10. Rusmiddelpolitiske strategier for Oslo kommune, byrådssak 22/11
11. Brev fra Ruter av 16.09.2011
12. Næringsetatens faglige innspill av 22.09.2011

Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett:

Ingen

Oslo kommune

Næringsetaten

Se mottakerliste

Vedlegg til
BU-sak 12/35

13 MARS 2012

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Dato: 09.03.2012
	07/00191-46	Natalina Rugstad, 23 46 00 28	Arkivkode:
	Oppgis ved alle henvendelser		944.0

UTVIDELSE AV BYDELSPROSJEKTET

Bystyret vedtok den 15.02.2012 sak 52 – byrådssak 275 av 22.12.2011 Fornyelsen 01.07.2012 - 30.06.2016 - kommunale salgs- og skjenkebevillinger i Oslo.

Følgende ble vedtatt i sakens vedtakspunkt 4;

” Forsøksordningen med at bydelsutvalgene delegeres fullmakt til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel utvides til å omfatte alle bydeler. Sentrumsområdet (”Skjenkeblekkspruten”) omfattes ikke av forsøket. Forsøket varer frem til 30.06.2013. Næringsetaten fatter vedtak om åpningstid på grunnlag av bydelsutvalgenes bestemmelser. Bare klagesaker og tvilstilfeller går til behandling i de bydelsutvalg som har vedtatt egne åpningstider. Vedtaket trer i kraft med virkning fra vedtaksdato.”

Bydel Alna, Frogner, Grünerløkka, Søndre Nordstrand og Ullern ble allerede i bystyrets vedtak av 22.04.2009 sak 116 delegert myndighet til å avgjøre hvordan åpningstidene skal være på ulike områder i egen bydel. For bydelene Frogner og Grünerløkka gjelder delegasjonen de områdene som ligger utenfor sentrumsområdene.

Av byrådssaken 275/11 fremgår det at Næringsetaten vil fatte vedtak om åpningstid basert på den enkelte bydels lokale forskrift. Det understrekes at bydelsutvalgene ikke skal ta stilling til åpningstider for konkrete serveringssteder. Retningslinjene kan gjelde bydelen som helhet, eller de kan gjøres mer eller mindre finmasket med hensyn til gater, veier, området og plasser. Det understrekes at delegasjonen er avgrenset til å fastsette åpningstider, og at ansvaret for det praktiske arbeidet med utforming av åpningstidsbestemmelser for egen bydel ligger til bydelsutvalgene.

Da bydelene per dags dato ikke har tatt stilling til om de skal delta i forsøksordningen eller har utarbeidet forskrift for sin bydel, forholder etaten seg til Forskrift om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, Oslo kommune, av 03.05.2006 (åpningstidsforskriften). Næringsetaten vil også forholde seg til denne forskriften for de bydeler som velger å ikke delta i forsøket. I det tilfellet bydelen på et senere tidspunkt vedtar lokale åpningstidsforskrifter vil Næringsetaten fatte vedtak om endrede åpningstider for de berørte serverings- og skjenkesteder.

Adresse:
Tollbugata 27,3 etg.
Inngang Øvre Slottsgt.
Postboks 745 Sentrum
0106 OSLO

Telefon 02180
Telefaks 23 46 00 50
Internett www.nae.oslo.kommune.no
E-post postmottak@nae.oslo.kommune.no

Org nr: 979594887

169

For de fem prøvebydelene som allerede har vært en del av forsøksordningen og fastsatt retningslinjer for sin bydel, gjelder disse retningslinjene frem til 30.06.2012.

Næringsetatens vedtak om innskrenket åpningstid vil tre i kraft tre måneder fra vedtakstidspunktet og vedtak om uendret eller utvidet åpningstid vil tre i kraft fra vedtakstidspunktet. Etaten mottar eventuelle klager på åpningstid, men det er bydelsutvalget som behandler klagesaken og vedtar å sende den videre til fylkesmannen.

For utarbeidelse av forskrift om åpningstid i den enkelte bydel viser vi for ordn skyld til forvaltningslovens krav til utarbeidelse av forskrifter herunder kravet til utredningsplikt, høring til berørte / interessenter, formkrav og kunngjøring, jf. Forvaltningslovens §§ 37-40. Det vises videre også til Rettsinstruks for Oslo kommune vedtatt av bystyret 24.01.2001 sak 10, se rundskriv 2011/12.

Etaten ber om en skriftlig tilbakemelding fra de bydelene som ikke ønsker å ta del i forsøksordningen, og at de som ønsker å ta del i ordningen holder etaten underrettet om prosessen.

Dersom bydelene har ønske eller behov for bistand i sitt arbeid med å utforme forskrift for åpningstider i sin bydel, stiller etaten seg til disposisjon.

Med hilsen

Gunnhild Haugen
direktør

Astrid M. Haga
seksjonsleder

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift

Kopi: Byrådsavdeling for kultur og næring